

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1001 Ljubljana p.p. 2608
tel.: +386(0)1 478 40 00 fax.: +386(0)1 478 40 51

Številka: 35407-38/2006 - 23
Datum: 26.3.2008

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, izdaja na podlagi drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 17/06, 76/06, 132/06 in 41/07), na podlagi 1. odstavka 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZmetD, 66/06-OdiUS/06 in 33/07-ZPNačrt) in na podlagi 1. odstavka 242. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2 in 126/07), v zvezi s pritožbo stranke Tovarna kemičnih izdelkov d.d., Za Savo 6, 1430 Hrastnik, ki jo zastopa direktor Branko Majes, v zadevi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega, naslednje nadomestno

OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

I.

1. Obseg dovoljenja

Stranki - upravljavcu Tovarna kemičnih izdelkov d.d., Za Savo 6, 1430 Hrastnik (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprav, ki se nahajajo na lokaciji z naslovom Cesta 1. maja 33, 1430 Hrastnik, na zemljiščih s parc. št. 1293, 1290, 1289, 1288, 1291, 1292, 1286, 1287, 1285, 1269, 1268, 1267, 1556, 1277, 1274, 1275, 1273, 1272, 1279, 1284, 1278, 1271, 1270, 1276, 1282, 1283 in 1266, vse k.o. 1855 Hrastnik-mesto, in sicer za:

- 1.1.** napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov, in sicer za napravo za proizvodnjo klora s proizvodno zmogljivostjo 16.240 ton na leto, v obliki plinastega klora, in za napravo za proizvodnjo natrijevega hidroksida s proizvodno zmogljivostjo 18.300 ton na leto, preračunano na 100% koncentracijo natrijevega hidroksida.

Tehnološke enote proizvodnje klora in natrijevega hidroksida so:

- i. čiščenje slanice, z oznako N1;
- ii. dekloracija slanice, z oznako N2;
- iii. elektrolizer z membranskimi celicami z oznako N3;
- iv. utekočinjanje klora, z oznako N4;
- v. absorpcija z oznako N5;
- vi. dvostopenjski uparjalnik za NaOH z oznako N6;
- vii. priprava vode - elektroliza z oznako N7;
- viii. obtočni hladilni sistem – elektroliza z oznako N8;
- ix. nepremični motorj z notranjim izgorevanjem z oznako N9;
- x. rezervoarji za skladiščenje nevarnih snovi so navedeni v prilogi 2 tega dovoljenja.

- 1.2. napravo za proizvodnjo klorovodikove kisline s proizvodno zmogljivostjo 40.000 ton na leto, preračunano na 32% koncentracijo klorovodikove kisline.

Tehnološke enote proizvodnje klorovodikove kisline so:

- i. linija za proizvodnjo klorovodikove kisline z oznako N10;
- ii. rezervoarji za skladiščenje nevarnih snovi so navedeni v prilogi 2 tega dovoljenja.

- 1.3. napravo za proizvodnjo anorganskih soli, in sicer za:

- 1.3.1. za proizvodnjo polifosfatov s proizvodno zmogljivostjo 24.000 ton na leto, preračunano na natrijev tripolifosfat z masnim deležem 57% P_2O_5 ;
- 1.3.2. za proizvodnjo kristalnih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 6.600 ton na leto;
- 1.3.3. za proizvodnjo taljenih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 3.000 ton na leto, preračunano na heksameta fosfat z masnim deležem 68% P_2O_5 ;
- 1.3.4. za proizvodnjo kalcijevih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 21.000 ton na leto, preračunano na monokalcijev fosfat z masnim deležem 52% P_2O_5 ;
- 1.3.5. za proizvodnjo kalcijevega klorida s proizvodno zmogljivostjo 8.400 ton na leto preračunano na 80% koncentracijo kalcijevega klorida.

Tehnološke enote proizvodnje fosfatov in kloridov so:

- i. čiščenje tehnične H_3PO_4 z oznako N20;
- ii. linija nevtralizacijskih reaktorjev z oznako N21;
- iii. polikondenzacija z oznako N22;
- iv. taljenje polifosfatov z oznako N23;
- v. kristalizacija z oznako N24;
- vi. linija za proizvodnjo kalcijevih fosfatov z oznako N25;
- vii. linija za proizvodnjo kalcijevih kloridov z oznako N26;
- viii. obtočni hladilni sistem – fosfati z oznako N30;
- ix. pretočni hladilni sistem - taljeni fosfati z oznako N31;
- x. kurilna naprava z oznako N32;
- xi. priprava vode – fosfati z oznako N33;
- xii. pretočno hlajenje črpalk z oznako N34
- xiii. nepremični motorj z notranjim izgorevanjem z oznako N35;
- xiv. rezervoarji za skladiščenje nevarnih snovi so navedeni v prilogi 2 tega dovoljenja.

- 1.4. napravo za proizvodnjo **aditivov** z oznako N40 s proizvodno zmogljivostjo 1100 kg aditivov na uro.

- 1.5. napravo za proizvodnjo **izdelkov široke potrošnje**, in sicer za proizvodnjo pralnih praškov z oznako N50 s proizvodno zmogljivostjo 1875 kg/h ter tekočih detergentov in čistil z oznako N51 s proizvodno zmogljivostjo 2600 komadov/uro.

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak

2.1.1. Upravljevec mora pri obratovanju naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja izvajati naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- i. tesnjenje delov naprav, zlasti vse plinske instalacije pri proizvodnji kloralkalnih izdelkov;
- ii. zajemanje odpadnih plinov na izvoru;
- iii. zapiranje krožnih tokov;
- iv. reciklažo snovi, zlasti:
  - a. vračanje in koncentriranje osiromašene raztopine natrijevega klorida iz elektrolizerja z membranskimi celicami z oznako N3;
  - b. recikliranje topila pri čiščenju tehnične H_3PO_4 z oznako N20, in sicer v fazi solventne ekstrakcije;
  - c. recikliranje pralne vode iz čiščenja odpadnih plinov iz polikondenzacije z oznako N22 v linijo nevtralizacijskih reaktorjev z oznako N21, in sicer v reaktor za pripravo alkalne raztopine;
  - d. vračanje zajetih delcev iz ciklonov za čiščenje odpadnega zraka iz polikondenzacije z oznako N22, in sicer iz sušilnega stolpa s polikondenzacijo nazaj v spodnji konus tega stolpa;
  - e. vračanje kondenzata tehnološke pare v čiščenje tehnične H_3PO_4 z oznako N20, in sicer v fazo solventne ekstrakcije;
  - f. vračanje nizke frakcije granul kalcijevih fosfatov iz linije za proizvodnjo kalcijevih fosfatov z oznako N25, in sicer iz trinivojskega sita ter vračanje prahu iz čiščenja odpadnih plinov iz fluidizacijskega sušilnika nazaj v nevtralizacijski reaktor – granulater;
- v. čim popolnejšo izrabo surovin in energije, kot so pravočasna zamenjava ionoselektivnih membran v elektroliznih celicah ter računalniško vodeni tehnološki postopki;
- vi. redno preventivno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprav in druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov.

2.1.2. Upravljevec mora pri pretovoru in prenosu oziroma manipulaciji prašnih snovi, zagotoviti:

- i. da se naprave za prenos in pretovor redno vzdržujejo in čistijo;
- ii. prilagajanje obratovanja naprave lastnostim trdnih snovi, kot na primer z uporabo posebnih vagonov za pretovor natrijevega klorida na transportne trakove ter zaprtim pnevmatskim prenosom za kalcinirano sodo in kalcitno moko;
- iii. uporabo navpičnih nakladalnikov s conami in z odsesavanjem, kot je navpični nakladalnik z odsesovalno cevjo za pretovor soli (polifosfati, kalcijevi fosfati), opremljeno s kapacitivno sondo, ki zazna nivo napolnitve v avtocisterni;
- iv. samodejno prilagajanje višine iztresa spreminjajoči se višini nasutja in zmanjševanje izstopne hitrosti snovi z vgradnjo regulatorjev pretoka soli na tekoči trak;
- v. uporabo zaprtih prevoznih sredstev in zaprtih sistemov za natovarjanje in raztovarjanja trdnih snovi kot so vozila z zaprtimi vsebniki in v notranjem transportu zaprti transportni trakovi in elevatorji ter polžasti vijačni ali pnevmatski transporterji;
- vi. prednostna uporaba zaprtih načinov skladiščenja, kot so silosi za prašne proizvode, bunkerji, ali skladiščenje v ograjenem in pokritem prostoru, kot je urejeno skladiščenje natrijevega klorida;
- vii. čiščenje transportnega zraka, uporabljenega za pnevmatski transport, na napravi za odpraševanje, ali njegovo zadrževanje v zaprtem krogotoku (polifosfati, kalcijevi fosfati),
- viii. zajemanje in odpraševanje odpadnih plinov iz mehanske obdelave polifosfatov, taljenih fosfatov in kalcijevih fosfatov;
- ix. uporabo opreme polnilnih naprav z varovalnim sistemom pred prenapolnitvijo, kot so na primer vibracijske vilice, ki zaznavajo stopnjo napolnitve silosov;

- x. praznjenje silosov preko celičnih odjemalcev oziroma zapor, povezanih s transportnimi trakovi.
- 2.1.3. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje ukrepov za zmanjševanje razpršenih emisij prašnih delcev iz točke 2.1.2 na liniji za proizvodnjo kalcijevih fosfatov z oznako N25 najkasneje od 1.1.2010 dalje.
- 2.1.4. Upravljavec mora pri obratovanju naprav zagotoviti zajemanje odpadnih plinov na izvoru in izpuščanje zajetih emisij snovi v zrak iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja samo skozi definirane izpuste, določene v točki 2.2. izreka tega dovoljenja.
- 2.1.5. Upravljavec mora zagotavljati, da na definiranih izpustih emisij snovi v zrak dopustne vrednosti, določene v 2.2 točki izreka tega dovoljenja, ne bodo presežene.
- 2.1.6. Pri stanjih in pojavih, pri katerih se morajo čistilne naprave odpadnih plinov izklopiti ali obiti, oziroma kadar gre za ustavljanje in podobne prehodne pojave v tehnološkem procesu, mora upravljavec zagotoviti stalen nadzor in njihovo vodenje tako, da se ne presega najnižja dosegljiva raven emisije v teh pogojih.
- 2.1.7. Upravljavec lahko kot gorivo uporablja v kurilni napravi z oznako N32 uporablja le zemeljski plin.
- 2.1.8. Nepremična motorja z notranjim izgorevanjem - diesel električna agregata z oznakama N9 in N35, lahko obratujeta samo za pogon rezervnega in zasilnega napajanja elektrike pri čemer njihov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.
- 2.1.9. Upravljavec lahko kot gorivo uporablja v nepremičnih motorjih z notranjim izgorevanjem iz točke 2.1.8 izreka tega dovoljenja, le plinsko olje D2.
- 2.1.10. Upravljavec mora imeti za naprave za čiščenje odpadnih plinov, ki se odvajajo:
- iz proizvodnje kloralkalnih izdelkov skozi izpust Z8 definiranega v točki 2.2.1.1 izreka tega dovoljenja,
  - iz proizvodnje klorovodikove kisline skozi izpust Z7, definiranega v točki 2.2.2.1 izreka tega dovoljenja,
  - iz proizvodnje anorganskih soli skozi izpuste Z2, Z9, Z10-1, Z10-2, in Z13 definiranih v točkah 2.2.3.2, 2.2.3.3, 2.2.3.5 in 2.2.3.7 izreka tega dovoljenja;
- poslovnike in zagotoviti, da naprave za čiščenje odpadnih plinov obratujejo v skladu s poslovniki.
- 2.1.11. Upravljavec mora za naprave za čiščenje odpadnih plinov iz točke 2.1.10 izreka tega dovoljenja zagotoviti vodenje obratovalnih dnevnikov.
- 2.1.12. Upravljavec mora obratovalne dnevnik iz točke 2.1.11 za čistilne naprave voditi v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi
- 2.1.13. Dopustne vrednosti, navedene v preglednicah točke 2.2 izreka tega dovoljenja, se nanašajo na enoto prostornine suhega odpadnega plina pri normnih pogojih ($T = 273,14 \text{ K}$, $P = 101,3 \text{ kPa}$) in na odpadne pline, ki so razredčeni le toliko, kolikor je to tehnično in obratovalno neizogibno.
- 2.1.14. Upravljavec mora s stacionarno opremo, ki vsebuje več kot 3 kg ozonu škodljive snovi, in sicer s tehnološko enoto za utekočinjanje klora z oznako N4 (v nadaljevanju: oprema), ki kot hladivo vsebuje HCFC -22 (R22) ravnati oziroma zagotoviti ravnanje skladno z naslednjimi zahtevami:
- hladivo HCFC-22 se pri uporabi, vzdrževanju, razgradnji ali odstranjevanju opreme ne sme izpušča v zrak;

- ii. od 1. januarja 2010 dalje se ne sme uporabljati čistih delno halogeniranih klorofluorogljikovodikov (HCFC-22) pri vzdrževanju in servisiranju opreme ter od 1. januarja 2015 dalje nobenih delno halogeniranih klorofluorogljikovodikov za iste namene, tudi recikliranih ne;
- iii. preskus tesnosti opreme mora biti izveden enkrat letno s strani vzdrževalca opreme, ki ima potrdilo Agencije RS za okolje o vpisu v evidenco zbiralcev odpadnih ozonu škodljivih snovi (v nadaljevanju: vzdrževalec);
- iv. vzdrževanje opreme, zajem ozonu škodljivih snovi, polnjenje opreme z ozonu škodljivimi snovmi in prevoz zajetih ozonu škodljivih snovi do obrata za regeneracijo ali odstranjevanje izvaja vzdrževalec;
- v. dokumentacijo o ravnanju z opremo mora upravljavec hraniti najmanj pet let;
- vi. za opremo, ki ni v uporabi, mora upravljavec najkasneje eno leto po prenehanju uporabe zagotoviti, da vzdrževalec izvede zajem vse količine ozonu škodljivih snovi, ki jih oprema vsebuje;
- vii. za obstoječo opremo, ki ji vzdrževalec zamenja vrsto hladiva (npr.: ozonu škodljive snovi z določenim fluoriranim plinom) mora upravljavec spremembo sporočiti Agenciji RS za okolje skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi ozonu škodljivimi snovmi.

2.2. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak

2.2.1. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz proizvodnje kloralkalnih izdelkov.

2.2.1.1. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje klora, in sicer iz absorpcije na izpustu Z8, so določene v preglednici 1.

- i. Izpust z oznako: Z8
 Ime izpusta: absorber klora - Z8
 Vir emisije: proizvodnja klora
 Tehnološka enota: Absorpcija – absorpcijski stolp 1 (N5.1)
 Absorpcija – absorpcijski stolp 2 (N5.1)
 Ime merilnega mesta: MMZ8

Preglednica 1: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ8

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Klor ^{a.)}	Cl ₂	g/h	50	15

^{a.)} V emisijo klora so vključene tudi razpršene emisije klora celotne naprave za proizvodnjo klora.

2.2.1.2. Dopustne vrednosti za nepremični motor z notranjim izgorevanjem - diesel agregata 1 z izpustom Z14 so določene v preglednici 2.

- ii. Izpust z oznako: Z14
 Ime izpusta: Diesel agregat 1 – Z14
 Vir emisije : proizvodnja klora
 Tehnološka enota: Diesel agregat 1 (N9)
 Ime merilnega mesta: MMZ14

Preglednica 2: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ14

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje ^{a.)}
Celotni prah		mg/m ³	130	80

^{a.)} Računska vsebnost kisika je 5%.

2.2.2. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz proizvodnje klorovodikove kisline.

2.2.2.1. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje klorovodikove kisline na izpustu Z7 so določene v preglednici 3.

- i. Izpust z oznako: Z7
Ime izpusta: absorber klora – Z7
Vir emisije: proizvodnja klorovodikove kisline
Tehnološka enota: Linija za proizvodnjo klorovodikove kisline – absorber (N10.2)
Ime merilnega mesta: MMZ7

Preglednica 3: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ7

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Anorganske spojine klora v plinastem stanju	HCl	g/h	300	150
Klor	Cl ₂	g/h	50	15

2.2.3. Dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz proizvodnje anorganskih soli.

2.2.3.1. Identifikacija izpusta Z11 iz proizvodnje fosfatov, iz sicer iz faze nevtralizacije.

- i. Izpust z oznako: Z11
Ime izpusta: nevtralizacija fosfatov - Z11
Vir emisije: proizvodnja fosfatov
Tehnološka enota: Linija nevtralizacijskih reaktorjev (N21)
Ime merilnega mesta: /

2.2.3.2. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje polifosfatov na izpustu Z2, in sicer iz faze sušenja in polikondenzacije, so določene v preglednici 4.

- ii. Izpust z oznako: Z2
Ime izpusta: polifosfat - kondenzacija - Z2
Vir emisije: proizvodnja fosfatov
Tehnološka enota: Polikondenzacija - sušilni stolp s polikondenzacijo (N22.1)
Ime merilnega mesta: MMZ2

Preglednica 4: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ2

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20
Dušikovi oksidi NO _x	NO ₂	mg/m ³	500	350

^{a.)} Računska vsebnost kisika v odpadnih plinih je 17%.

2.2.3.3. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje polifosfatov, in sicer mehanske obdelave ter polnilnih mest, za izpusta Z10-1 in Z10-2, so določene v preglednici 5.

- iii. Izpust z oznako: Z10-1
 Ime izpusta: polifosfat - mehanska obdelava - Z10-1
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: Mehanska obdelava - vsipna drča (N22.3)
 Mehanska obdelava - vibracijsko sito (N22.4)
 Mehanska obdelava - Mlin kladivar (N22.5)
 Mehanska obdelava - transportni trakovi (N22.6)
 Ime merilnega mesta: MMZ10-1
- iv. Izpust z oznako: Z10-2
 Ime izpusta: polifosfat - embaliranje - Z10-2
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: polnjenje polifosfatov v cisterne in »big-bag« vreče (N22.7)
 Ime merilnega mesta: MMZ10-2

Preglednica 5: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ10-1 in MMZ10-2

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20

2.2.3.4. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje taljenih fosfatov iz talilnih peči, in sicer za izpuste Z3, Z4, Z5 in Z6, so določene v preglednici 6.

- v. Izpust z oznako: Z3
 Ime izpusta: talilna peč 1 – Z3
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: talilna peč 1 (N23.1)
 Ime merilnega mesta: MMZ3
- vi. Izpust z oznako: Z4
 Ime izpusta: talilna peč 2 – Z4
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: talilna peč 2 (N23.2)
 Ime merilnega mesta: MMZ4
- vii. Izpust z oznako: Z5
 Ime izpusta: talilna peč 3 – Z5
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: talilna peč 3 (N23.3)
 Ime merilnega mesta: MMZ5
- viii. Izpust z oznako: Z6
 Ime izpusta: talilna peč 4 – Z6
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: talilna peč 4 (N23.4)
 Ime merilnega mesta: MMZ6

Preglednica 6: Dopustne vrednosti parametrov na merilnih mestih MMZ3, MMZ4, MMZ5 in MMZ6

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	500	350

2.2.3.5. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje kalcijevih fosfatov za izpust Z9, in sicer za faze sušenja, so določene v preglednici 7.

- ix. Izpust z oznako: Z9
 Ime izpusta: sušilna peč – Z9
 Vir emisije: proizvodnja fosfatov
 Tehnološka enota: Linija za proizvodnjo kalcijevih fosfatov - fluidizacijski sušilnik (N25.2)
 Ime merilnega mesta: MMZ9

Preglednica 7: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ9

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	50	20
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	500	350

^{a.)} Računska vsebnost kisika v odpadnih plinih je 17%.

2.2.3.6. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje kalcijevega klorida za izpust Z12, in sicer iz nevtralizacije, so določene v preglednici 8.

- x. Izpust z oznako: Z12
 Ime izpusta: nevtralizacija CaCl₂ – Z12
 Vir emisije: proizvodnja kalcijevega klorida
 Tehnološka enota: Linija za proizvodnjo kalcijevega klorida - nevtralizacijski reaktor - CaCl₂ (N26.1)
 Ime merilnega mesta: MMZ12

Preglednica 8: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ12

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
Celotni prah	-	mg/m ³	20

2.2.3.7. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz proizvodnje kalcijevega klorida za izpust Z13, in sicer za fazo sušenja, so določene v preglednici 9.

- xi. Izpust z oznako: Z13
 Ime izpusta: sušilnik CaCl₂ – Z13
 Vir emisije: proizvodnja kalcijevega klorida
 Tehnološka enota: Linija za proizvodnjo kalcijevega klorida - sušilnik (N26.4)
 Ime merilnega mesta: MMZ13

Preglednica 9: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ13

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	20
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	350

^{a.)} Računska vsebnost kisika v odpadnih plinih je 17%.

2.2.3.8. Dopustne vrednosti emisije snovi v zrak iz kotlovnice na izpustu Z1, in sicer za merilno mesto MMZ1-1 so določene v preglednici 10 ter za merilno mesto MMZ1-2 v preglednici 11.

- iii. Izpust z oznako: Z1
 Ime izpusta: kotlovnica– Z1
 Vir emisije: kotlovnica
 Tehnološka enota: kotel 1, letnik 1988 (N32.1)
 Ime merilnega mesta: MMZ1-1
 Kurilni medij: zemeljski plin

Preglednica 10: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ1-1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 1.11.2015 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 2.11.2015 dalje ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	5	5
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	200 ^{b.)}	110 ^{b.)}
Žveplovi oksidi SOx	SO ₂	mg/m ³	35	10
Ogljikov monoksid	CO	mg/m ³	100	80

^{a.)} Računska vsebnost kisika v odpadnih plinih je 3%.

^{b.)} Pri temperaturi vode v kotlu med 110 °C in 210 °C in presežku pritiska med 0,05 MPa in 1,8 MPa

- iv. Izpust z oznako: Z1
 Ime izpusta: kotlovnica – Z1
 Vir emisije: kotlovnica
 Tehnološka enota: kotel, novi (N32.2)
 Ime merilnega mesta: MMZ1-2
 Kurilni medij: zemeljski plin

Preglednica 11: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ1-2

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost ^{a.)}
Celotni prah	-	mg/m ³	5
Dušikovi oksidi NOx	NO ₂	mg/m ³	110 ^{b.)}
Žveplovi oksidi SOx	SO ₂	mg/m ³	10
Ogljikov monoksid	CO	mg/m ³	80

^{a.)} Računska vsebnost kisika v odpadnih plinih je 3%.

^{b.)} Pri temperaturi vode v kotlu med 110 °C in 210 °C in presežku pritiska med 0,05 MPa in 1,8 MPa

2.2.3.9. Dopustne vrednosti za nepremični motorja z notranjim izgorevanjem - diesel agregata 2 z Z15 so določene v preglednici 12.

- v. Izpust z oznako: Z15
Ime izpusta: Diesel agregat 2 – Z15
Vir emisije : proizvodnja klora
Tehnološka enota: Diesel agregat 2 (N35)
Ime merilnega mesta: MMZ15

Preglednica 12: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu MMZ15

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 31.12.2010 ^{a.)}	Dopustna vrednost od 1.1.2011 dalje ^{a.)}
Celotni prah		mg/m ³	130	80

^{a.)} Računska vsebnost kisika je 5%.

- 2.2.4. Upravljavec mora zagotavljati, da največji masni pretok celotnega prahu iz naprav iz točk 1.1 in 1.3, izreka tega dovoljenja, ne presega 1 kg/h.
- 2.2.5. Upravljavec mora zagotavljati, da največji masni pretok žveplovih oksidov, izraženih kot SO₂ iz naprave iz točk 1.3 izreka tega dovoljenja, ne presega 20 kg/h.
- 2.2.6. Upravljavec mora zagotavljati, da največji masni pretok dušikovih oksidov, izraženih kot NO₂ iz naprav iz točk 1.3 izreka tega dovoljenja, ne presega 20 kg/h.

2.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi v zrak

- 2.3.1. Upravljavec mora zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na napravah iz točke 2.2. izreka tega dovoljenja na izpustih Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, Z10-1, Z10-2, Z12 in Z13 skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.
- 2.3.2. Upravljavec mora zagotoviti za napravo iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja, in sicer na merilnem mestu MMZ1-2 izpusta Z1, izvedbo prvih meritev ne prej kakor 3 mesece in najpozneje po 9 mesecih po začetku obratovanja nove srednje kurilne naprave z oznako N32.2.
- 2.3.3. Upravljavec mora predložiti poročilo o prvih meritvah iz točke 2.3.2 izreka tega dovoljenja v roku 60 dni po opravljenih meritvah.
- 2.3.4. Upravljavec mora v letu 2009 in nato vsako tretje leto zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz:
- proizvodnje klorovodikove kisline na merilnem mestu izpusta Z7 izpusta, definiranega v točki 2.2.2.1 izreka tega dovoljenja, za nabor parametrov, ki je določen v točki, ki je navedena v tej alineji izreka tega dovoljenja;
  - proizvodnje anorganskih soli na merilnih mestih izpustov Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z9, Z10-1 in Z10-2, definiranih v točkah 2.2.3.2, 2.2.3.3, 2.2.3.4, 2.2.3.5 in 2.2.3.8 izreka tega dovoljenja, za nabor parametrov, ki je določen v točkah, ki so navedene v tej alineji izreka tega dovoljenja;
- in sicer kot občasne meritve.

- 2.3.5. Upravljavec mora v letu 2008, 2009 in nato vsako tretje leto zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz:
- i. proizvodnje kloralkalnih izdelkov na merilnem mestu izpusta Z8 definirane v točki 2.2.1.1 izreka tega dovoljenja, za nabor parametrov, ki je določen v točkah, ki so navedene v tej alineji izreka tega dovoljenja;
  - ii. proizvodnje anorganskih soli na merilnih mestih izpustov Z12 in Z13 definiranih v točkah 2.2.3.6 in 2.2.3.7 izreka tega dovoljenja, za nabor parametrov, ki je določen v točkah, ki so navedene v tej alineji izreka tega dovoljenja.
- 2.3.6. Upravljavec mora na podlagi poročil o opravljenih občasnih meritvah pripraviti letno poročilo o emisiji snovi v zrak in ga vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti Agenciji RS za okolje.
- 2.3.7. Upravljavec mora predložiti za leta, ki so določena v točki 2.3.4 izreka tega dovoljenja, kot prilogo k letnemu poročilu o emisiji snovi v zrak iz točke 2.3.6 tudi poročilo o opravljenih občasnih meritvah.
- 2.3.8. Upravljavec mora zagotoviti obratovalni monitoring emisij snovi v zrak na vseh v točki 2.2 izreka tega dovoljenja definiranih merilnih mestih za nabor parametrov, ki je določen v točki 2.2. izreka tega dovoljenja.
- 2.3.9. Upravljavec mora za nepremična motorja z notranjim izgorevanjem z oznakama N9 in N35 vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti Agenciji RS za okolje poročilo o obratovalnem času v preteklem letu.
- 2.3.10. Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz vseh, v točki 2.2 izreka tega dovoljenja, definiranih izpustih, mora za to dejavnost imeti pooblastilo Agencije RS za okolje, skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.
- 2.3.11. Upravljavec mora za namen izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak na vseh izpustih odpadnih plinov v zrak iz virov onesnaževanja naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja urediti stalna merilna mesta, ki so dovolj velika, dostopna ter opremljena, tako da je meritve mogoče izvajati merilno neoporečno, tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev. Merilna mesta morajo ustrezati zahtevam standarda SIST EN 13284-1 iz predpisa, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.
- 2.3.12. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu in letna poročila o emisijah snovi v zrak na vseh izpustih odpadnih plinov v zrak iz virov onesnaževanja naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.

2.4. Zahteve v zvezi s trgovanjem z emisijami toplogrednih plinov

- 2.4.1. Upravljavec mora imeti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.

3. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi in toplote v vode

3.1. Zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode

- 3.1.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprav iz točk 1.1, 1.2 in 1.3 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske odpadne vode zagotoviti izvajanje posebnih ukrepov, ki so:
- uporaba tehnologije z najmanjšo možno porabo vode, recirkulacijo vode in uporabo drugih metod in tehnik varčevanja z vodo, uporabo manj škodljivih surovin in materialov za okolje in zaposlene pri vzdrževanju kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav v tehnološkem procesu povsod, kjer je to mogoče;
  - uporaba recikliranja odpadnih snovi in rekuperacije toplote ter varčno rabo surovin in energije;
  - prednostno čiščenje delnih tokov industrijske odpadne vode in izločanje odpadnih snovi na kraju njihovega nastanka.
- 3.1.2. Upravljavec mora pri obratovanju naprav iz točk 1.4 in 1.5 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja odpadnih vod zagotoviti izvajanje ukrepov iz i. alineje točke 3.1.1 izreka tega dovoljenja.
- 3.1.3. Upravljavec mora pri obratovanju naprav za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1. izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote zaradi odvajanja industrijske odpadne vode zagotoviti izvajanje posebnih ukrepov, ki so:
- uporaba membranskih celic v elektrolizerju z oznako N3;
  - zadrževanje in recikliranje slanice v proizvodnem procesu;
  - čiščenje odpadnega plina brez uporabe vode, kot je npr. predelava celotne količine odpadnega klora v natrijev hipoklorit;
  - ločevanje vode za hlajenje od vode, ki se jo rabi v proizvodnem procesu;
  - ustvarjanje podtlaka z napravami, ki ne uporabljajo vode;
  - uporaba bazenov za izravnavanje količin odpadne vode na izpustu;
  - čiščenje odpadne vode z uporabo fizikalnih in kemičnih postopkov;
  - zmanjševanje porabe ter preprečevanje sproščanja žveplove kisline v postopku sušenja klora z uporabo izrabljene kisline za uravnavanje pH v procesu in v odpadnih vodnih tokovih;
  - uporaba ogljikovega tetraklorida v postopkih čiščenja in utekočinjanja klora je prepovedana;
  - omejevanje sproščanja kloratov v vodo iz naprave, tako, da se vzdržuje kislost v anolitu ($\text{pH}=1-2$) in razkrajja klorat v krogotoku slanice pred iztokom odpadne vode; vsebnost klorata se nadzira v krogotoku slanice, in sicer v povratni slanici, pri čemer koncentracija klorata ne sme presegati 5 g/l;
  - učinkovitost izvajanja ukrepov iz x. alineje te točke izreka tega dovoljenja se izkazuje z meritvami pH vrednosti, koncentracije prostih oksidantov in klorata ter z vodenjem obratovalnega dnevnika o teh meritvah, pri čemer se morajo te meritve izvajati dnevno za parameter pH in enkrat tedensko za parameter klorat;
  - omejevanje sproščanja prostih oksidantov v odpadni vodi (prosti klor) s kemično redukcijo ali drugo enako učinkovito metodo, pri čemer je treba pred izpustom odpadne vode izvesti meritve koncentracije prostih oksidantov (prosti klor) in o tem voditi obratovalni dnevnik.
  - meritve iz alineje xi. in xii. te točke izreka tega dovoljenja izvaja upravljavec sam, pri čemer je metoda merjenja prostih oksidantov za spremljanje zahteve iz alineje x. te točke izreka tega dovoljenja, določena v prilogi 4 tega dovoljenja.

- 3.1.4. Upravljavec mora pri obratovanju obtočnih in pretočnih hladilnih sistemov z oznakami N8, N30, N31 in N34 iz točk 1.1 in 1.3 izreka tega dovoljenja ter pri obratovanju kurilne naprave z oznako N32 iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote v vode zagotoviti izvajanje naslednjih ukrepov:
- i. učinkovita raba odpadne toplote odpadnih voda iz virov onesnaževanja, če je to ekonomsko upravičeno;
  - ii. uporaba obtočnega hladilnega postopka s čim manjšimi izgubami v hladilnem sistemu krožeče vode oziroma s čim višjim koeficientom kondenzacije;
  - iii. uporaba pretočnega hladilnega postopka samo v izjemnih primerih;
  - iv. večkratna uporaba hladilne vode z zaporedno postavitvijo pretočnih hladilnih sistemov;
  - v. prednostna raba vode z zajemom vode iz površinskih vodotokov pred rabo vode iz podtalnice, oziroma zagotoviti izogibanje rabe vode iz podtalnice;
  - vi. izogibanje rabe vode iz vodooskrbnih sistemov pitne vode za namene hlajenja v pretočnem hladilnem sistemu;
  - vii. dosledno ločevanje hladilnih sistemov od siceršnjih sistemov odpadnih voda;
  - viii. uporaba korozijsko obstojnih materialov oziroma kombinacij materialov in uporabo pasivnih ali aktivnih ukrepov za zaščito pred korozijo za varovanje hladilnih sistemov ter usklajevanje ukrepov za kondicioniranje krogotočne vode z lastnostmi materialov hladilnega sistema;
  - ix. preprečevanje rasti mikrobov v hladilnih sistemih z ukrepi, kot so izključevanje praznih prostorov v cevovodih, zagotoviti izogibanje uporabe organskih polimernih materialov z visokim deležem monomerov ali z občasno uporabo biocidov za preprečevanje rasti mikroorganizmov;
  - x. uporaba takih netoksičnih snovi pri uporabi disperzijskih sredstev, za katere iz podatkov varnostnega lista sledi, da se s pomočjo mikroorganizmov razgradijo v štirinajstih dneh za več kot 80 odstotkov, merjeno s preskusnimi metodami iz standarda SIST ISO 7827;
  - xi. upoštevanje ekotoksikoloških podatkov iz varnostnih listov uporabljenih kemikalij;
  - xii. ponovna uporaba odpadnih voda iz hladilnih sistemov za tehnološko vodo, vodo za izpiranje ali čiščenje, z namenom zmanjšanja porabe sveže vode, če je to tehnološko in ekonomsko primerno.
- 3.1.5. Upravljavec mora pri obratovanju obtočnih in pretočnih hladilnih sistemov z oznakami N8, N30, N31 in N34 iz točk 1.1 in 1.3 izreka tega dovoljenja ter pri obratovanju kurilne naprave z oznako N32 iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja z namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote v vode zagotoviti izogibanje:
- i. uporabe kromatov, nitritov, merkaptobenzotiazola in drugih imidazolov kot sredstev za zaščito pred korozijo;
  - ii. trajne uporabe biocidov z izjemo vodikovega peroksida, ozona ali UV žarkov;
  - iii. uporabe živosrebrovih organskih, organokositrnih ali drugih organokovinskih spojin (vezave kovine in ogljika);
  - iv. uporabe kvarternih amonijevih spojin;
  - v. uporabe etilendiaminotetraocetne kisline (EDTA) in dietileno-triaminopentaocetne kisline (DTPA), njunih homologov ter njunih soli;
  - vi. uporabe drugih aminopolikarbonskih kislin, njihovih homologov ter njihovih soli kot disperzijskih sredstev oziroma sredstev za stabilizacijo trdote;
  - vii. uporabe klora, broma ali klor oziroma brom oddajajočih mikrobiocidov razen pri sunkovni obdelavi.

- 3.1.6. Upravljavec mora pri obratovanju tehnoloških enot za pripravo vode, in sicer priprava vode - elektroliza z oznako N7, ter priprava vode - fosfati z oznako N33 iz točk 1.1 in 1.3 izreka tega dovoljenja namenom zmanjševanja emisije snovi ali toplote v vode zagotoviti izvajanje naslednjih ukrepov:
- i. uporaba tehnologij priprave vode, pri katerih nastajajo čim manjše količine odpadkov ali pri katerih nastajajo taki odpadki, ki jih je mogoče ponovno uporabiti ali pa jih reciklirati;
  - ii. preprečiti odvajanje odpadnih kemikalij, ki se uporabljajo pri pripravi vode, v kanalizacijo ali neposredno v vodotok;
  - iii. preprečiti odvajanje odpadne vode, ki nastanejo pri regeneraciji ionskih izmenjevalcev neposredno v vodotok;
  - iv. zagotoviti odvoz odpadne vode, ki nastane po regeneraciji ionskih izmenjevalcev iz priprave vode - fosfati z oznako N33 na obdelavo v lastno industrijsko čistilno napravo kloralkalne elektrolize;
  - v. zagotoviti ponovno uporabo celotne količine odpadne vode – apnenega mleka, ki nastane pri dekarbonizaciji v postopku priprave vode – fosfati z oznako N33
  - vi. izločanje trdnih odpadkov iz priprave vode in čiščenja odpadne vode, da se prepreči njihovo odvajanje v kanalizacijo ali neposredno v vodotok;
  - vii. uporaba čistil in dezinfekcijskih sredstev brez klora;
  - viii. uporaba kemikalij za pripravo vode, za katere iz podatkov varnostnega lista sledi, da se s pomočjo mikroorganizmov razgradijo v štirinajstih dneh za več kot 80 odstotkov, merjeno s preskusnimi metodami iz standarda SIST ISO 7827;
  - ix. izogibanje uporabe etilendiaminotetraoetne kisline, njenih homologov in njihovih soli ter drugih aminopolikarbonskih kislin, njihovih homologov in njihovih soli;
  - x. izogibanje uporabe organokovinskih spojin, kromatov in nitritov;
  - xi. uporaba organskih polielektrolitov na osnovi akrilamida, akrilonitrila ali podobnih monomerov z lastnostmi, ki ogrožajo vode, pri katerih je delež monomera manjši od 0,1 masnega odstotka;
  - xii. uporaba kemikalij za pripravo ali regeneracijo vode, ki vsebujejo čim manj halogeniranih organskih spojin;
  - xiii. prednostna uporaba membranskih postopkov, kot je na primer reverzna osmoza.
- 3.1.7. Upravljavec mora imeti poslovnik za obratovanje industrijske čistilne naprave za nevtralizacijo in dekloracijo odpadne vode in mora zagotoviti vodenje obratovalnega dnevnika v skladu s predpisi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo ter predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za kloralkalno elektrolizo.
- 3.1.8. Upravljavec mora zagotoviti vodenje obratovalnega dnevnika oziroma evidenc tudi za odvoz in ponovno uporabo odpadne vode iz iv in v alinee, točke 3.1.6 izreka tega dovoljenja, ki nastane po regeneraciji ionskih izmenjevalcev in dekarbonizaciji v tehnološki enoti priprave vode – fosfati z oznako N33.
- 3.1.9. Upravljavec mora določiti odgovorno osebo, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje čistilne naprave za čiščenje odpadnih industrijskih vod ter vodi obratovalne dnevnike v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi.
- 3.1.10. Upravljavec mora ob izpadu industrijske čistilne naprave ali ob kakršni koli okvari v proizvodnji, ki povzroči čezmerno onesnaženost industrijske odpadne vode na iztoku v vode ali v javno kanalizacijo, sam takoj začeti z izvajanjem ukrepov za odpravo okvare in zmanjšanje ter preprečitev nadaljnjega čezmernega onesnaženja.

- 3.1.11. Upravljavec mora izpad ali okvaro industrijske čistilne naprave, ki povzroči čezmerno onesnaženost industrijske odpadne vode na iztoku v vode ali v javno kanalizacijo, prijaviti inšpektoratu, pristojnemu za varstvo okolja, in če se odvaja industrijska odpadna voda v javno kanalizacijo, o tem obvestiti izvajalca javne službe.
- 3.1.12. Upravljavec mora z blatom iz čistilne naprave za nevtralizacijo, dekloracijo in greznic ravnati skladno s predpisi s področja ravnanja z odpadki.
- 3.1.13. Upravljavec mora najkasneje do 31. 12. 2015 oziroma z dnem pričetka obratovanja komunalne čistilne naprave Hrastnik zagotoviti priključitev industrijskih odpadnih vod in komunalnih odpadnih vod na javno kanalizacijo in o priklopu obvestiti Agencijo RS za okolje in Inšpektorat RS za okolje in prostor.
- 3.1.14. Upravljavec mora zagotavljati, da na definiranih iztokih, navedenih v točki 3.2.1 izreka tega dovoljenja, dopustne vrednosti emisije snovi in toplote v vode ne bodo presežene.
- 3.1.15. Upravljavec mora zagotoviti za parametre pH, proste oksidante in klorat merjene v povratni slanici v napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja prilagoditev dopustnim vrednostim iz x. alinee točke 3.1.3 izreka tega dovoljenja najkasneje do 31.12.2012.

3.2. Dopustne vrednosti emisij snovi in toplote v vode

3.2.1. Industrijske odpadne vode

- 3.2.1.1. Upravljavec mora zagotoviti, da se na iztoku V4, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507510 in X = 109635, na parc. št. 1266, k.o. Hrastnik - mesto, mešanica industrijskih odpadnih vod iz proizvodnje kloralkalnih izdelkov in odpadne vode iz regeneracije ionskih izmenjevalcev priprave vode – fosfati po čiščenju na lastni industrijski čistilni napravi odvajajo v vodotok Boben:

v največji letni količini 10.200 m³,

- v največji dnevni količini 32 m³ in

- način odvajanja: 3-krat dnevno po 30 minut, z največjim povprečnim pretokom 6,56 l/s.

od tega se odpadne vode iz regeneracije ionskih izmenjevalcev iz naprave N33 dovažajo v največji letni količini 100 m³

in pri čemer vse industrijske odpadne vode pritekajo skozi merilno mesto V4MM1 iz odtokov:

i. Iztok z oznako:	V4
Ime odtoka:	industrijske odpadne vode
Vir emisije:	proizvodnjo kloralkalnih izdelkov proizvodnja fosfatov
Tehnološke enote:	Priprava slаницe: filtri z aktivnim ogljem (N1.2), Priprava slаницe: šibko kisli ionski izmenjevalci (N1.3) Priprava vode – elektroliza (N7) Odpadna voda iz desulfatizacije slаницe, tesnilna voda črpalk in voda od pranja tal v elektrolizi Priprava vode - fosfati: ionski izmenjevalci (N33.3)
Način odvajanja:	saržni
Merilno mesto:	V4MM1

3.2.1.2. Dopustne vrednosti parametrov industrijskih odpadnih vod iz iztoka V4 definiranega v točki 3.2.1.1 na merilnem mestu V4MM1 so določene v preglednici 13.

Preglednica 13: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu V4MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost do 30.12.2012	Dopustna vrednost od 31.12.2012 dalje
SPLOŠNI PARAMETRI				
Temperatura		°C	30	30
pH		pH	6,5 - 9	6,5 - 9
Neraztopljene snovi		mg/l	80	80
Usedljive snovi		ml/l	0,5	0,5
BIOLOŠKI PARAMETRI				
Strupenost za vodne bolhe	S _D		10	8
ANORGANSKI PARAMETRI				
Prosti klor	Cl ₂	mg/l	0,2	0,2
Klorid	Cl	kg/t mg/l	20 ^{a.)} b.)	20 ^{a.)} b.)
Sulfit	SO ₃	mg/l	1,0	1,0
Sulfat	SO ₄	mg/l	1440	1440
ORGANSKI PARAMETRI				
Kemijska potreba po kisiku – KPK	O ₂	mg/l	120	50
Biokemijska potreba po kisiku – BPK ₅	O ₂	mg/l	25	25
Adsorbiljni organski halogeni – AOX*	Cl	mg/l	0,5	0,5

a.) Emisijski faktor za klorid se ugotavlja kot razmerje med količino merjenega parametra (klorida) v odpadni vodi, ki se je z odpadno vodo odvedla v obdobju dneva, v katerem so potekale meritve, in količino plinastega klora (izraženega kot Cl₂), ki bi jo naprava proizvedla v enakem obdobju pri polni obratovalni zmogljivosti.

b.) Dopustna vrednost ni določena, o meritvah je potrebno poročati.

3.2.1.3. Upravljalavec mora zagotoviti, da se na iztoku V7, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507490 in X = 109706, na parc. št. 1483/1, k.o. Hrastrnik - mesto, industrijske odpadne vode iz kaluženja kotla, odvajajo v vodotok Boben:

- v največji letni količini 70 m³,
- v največji dnevni količini 0,2 m³ in
- način odvajanja: en-krat dnevno po 30 sekund, z največjim povprečnim pretokom 6,67 l/s;

pri čemer industrijske odpadne vode pritekajo skozi merilno mesto V7MM1 iz odtoka:

- ii. Odtok z oznako: V7-1
 Ime odtoka: industrijske odpadne vode iz kotlovnice
 Vir emisije: kotlovnica
 Tehnološke enote: kurilna naprava - kotel 1
 Način odvajanja: saržni

3.2.1.4. Dopustne vrednosti parametrov industrijskih odpadnih vod, iz odtoka V7-1 definiranega v točki 3.2.1.3 so določene v preglednici 14.

- v največji letni količini 160 m³,
- v največji dnevni količini 160 m³ in
- način odvajanja: en-krat letno po 65 minut, z največjim povprečnim pretokom 41,03 l/s.

pri čemer industrijske odpadne vode pritekajo skozi merilno mesto V13MM1:

- iv. Iztok z oznako: V13
 Ime odtoka: obtočno hlajenje v elektrolizi
 Vir emisije: naprava za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov
 Tehnološke enote: Obtočni hladilni sistem – elektroliza (N8) hladi:
 - Priprava slanice (N1)
 - Utekočinjanje klora – hladilnik plinskega klora (N4.1)
 - Utekočinjanje klora - naprava za utekočinjanje klora (N4.5)
 - Absorbicija (N5)
 - Peč za sežig vodika in klora (N10.1)
 - Linija za proizvodnjo CaCl₂ – hladilnik (N26.5)
- Način odvajanja: saržni

- 3.2.1.8. Dopustne vrednosti parametrov industrijskih odpadnih vod, iz iztoka V13 definiranega v točki 3.2.1.7 so določene v preglednici 16.

Preglednica 16: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu V13MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
SPLOŠNI PARAMETRI			
Temperatura		°C	30
pH			6,5-9,0
Neraztopljene snovi		mg/l	80
Usedljive snovi		ml/l	0,5
BIOLOŠKI PARAMETRI			
Strupenost za vodne bolhe	S _D		3
ANORGANSKI PARAMETRI			
Klor, prosti	Cl ₂	mg/l	0,3
Celotni fosfor	P	mg/l	5
ORGANSKI PARAMETRI			
Kemijska potreba po kisiku-KPK	O ₂	mg/l	45
Biokemijska potreba po kisiku-BPK ₅	O ₂	mg/l	25
Celotni ogljikovodiki (mineralna olja)		mg/l	10
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	0,15

- 3.2.1.9. Upravlavec mora zagotoviti, da se na iztoku V1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507469 in X = 109937, na parc. št. 1483/1, k.o. Hrastnik - mesto, industrijske odpadne vode iz pretočnega hladilnega sistema – taljeni fosfati (N31) odvajajo v vodotok Boben:

- v največji letni količini 28.000 m³,
- v največji dnevni količini 41 m³ in
- z največjim 6-urnim povprečnim pretokom 0,5 l/s.

pri čemer industrijske odpadne vode pritekajo skozi merilno mesto V1MM1:

- v. Iztok z oznako: V1
 Ime odtoka: pretočno hlajenje fosfatov
 Vir emisije: naprava za proizvodnjo anorganskih soli
 Tehnološke enote: Pretočni hladilni sistem – taljeni fosfati N31 hladi:
 - Taljenje polifosfatov – hladilni krožnik (N23.5)
 Način odvajanja: kontinuirni

3.2.1.10. Dopusne vrednosti parametrov industrijskih odpadnih vod, iz iztoka V1 definiranega v točki 3.2.1.9 so določene v preglednici 17.

Preglednica 17: Dopusne vrednosti parametrov na merilnem mestu V1MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
SPLOŠNI PARAMETRI			
Temperatura		°C	30
Zvišanje temperature		K	10
pH			6,5-9,0
Neraztopljene snovi		mg/l	80
Usedljive snovi		ml/l	0,5
BIOLOŠKI PARAMETRI			
Strupenost za vodne bolhe	S _D		3
ANORGANSKI PARAMETRI			
Klor, prosti	Cl ₂	mg/l	0,2
ORGANSKI PARAMETRI			
Kemijska potreba po kisiku-KPK	O ₂	mg/l	120
Biokemijska potreba po kisiku-BPK ₅	O ₂	mg/l	25
Celotni ogljikovodiki (mineralna olja)		mg/l	0,5
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	^{a)}

^{a)}Opomba 1: V odpadnih vodah iz pretočnega hladilnega sistema ne sme biti določljivih organsko vezanih halogenov, ki se lahko adsorbirajo, razen tistih, ki jih vsebuje surova voda. V primeru sunkovne obdelave velja dopustna vrednost 0,15 mg/l.

3.2.1.11. Upravljevec mora zagotoviti, da se na iztoku V3, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507462 in X = 109850, na parc. št. 1483/1, k.o. Hrastnik - mesto, industrijske odpadne vode iz obtočnega hladilnega sistema – fosfati (N30) odvajajo v vodotok Boben:

- v največji letni količini 160 m³,
- v največji dnevni količini 160 m³ in
- način odvajanja: en-krat letno po 35 minut, z največjim povprečnim pretokom 76,19 l/s.

pri čemer industrijske odpadne vode pritekajo skozi merilno mesto V3MM1:

- vi. Iztok z oznako: V3
 Ime odtoka: obtočno hlajenje fosfatov
 Vir emisije: naprava za proizvodnjo anorganskih soli
 Tehnološke enote: Obtočni hladilni sistem – fosfati N30 hladi:
 - Kristalizacija – kristalizatorji (N24)
 - Polikondenzacija – rotacijski hladilnik (N22.2)
 - Čiščenje tehnične H₃PO₄ – ekstrakcijske kolone (N20.3)
 Način odvajanja: saržni

3.2.1.12. Dopustne vrednosti parametrov industrijskih odpadnih vod, iz iztoka V3 definiranega v točki 3.2.1.11 so določene v preglednici 18.

Preglednica 18: Dopustne vrednosti parametrov na merilnem mestu V3MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Dopustna vrednost
SPLOŠNI PARAMETRI I			
Temperatura		°C	30
pH			6,5-9,0
Neraztopljene snovi		mg/l	80
Usedljive snovi		ml/l	0,5
BIOLOŠKI PARAMETRI			
Strupenost za vodne bolhe	S _D		3
ANORGANSKI PARAMETRI			
Klor, prosti	Cl ₂	mg/l	0,3
Celotni fosfor	P	mg/l	3
ORGANSKI PARAMETRI			
Kemijska potreba po kisiku-KPK	O ₂	mg/l	45
Biokemijska potreba po kisiku	O ₂	mg/l	25
Celotni ogljikovodiki (mineralna olja)		mg/l	10
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	Cl	mg/l	0,15

3.2.2. Skupne dopustne vrednosti emisij snovi in toplote v vode za iztoke V1, V3, V4, V7 in V13

3.2.2.1. Mejni emisijski delež oddane toplote za odvajanje odpadnih vod v vodotok Boben iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja na iztokih V1, V3, V4, V7 in V13 ne sme presegati 1.

3.2.2.2. Mejna vrednost letne količine posamezne nevarne snovi, ki se v odpadni vodi odvaja v vodotok Boben iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja na iztokih V1, V3, V4, V7 in V13 ne sme presegati količin, navedenih v preglednici 19.

Preglednica 19: Letne količine parametrov nevarnih snovi, ki se odvajajo v vodotok Boben iz industrijskega kompleksa

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Mineralna olja		kg/leto	49,613
Adsorbiljivi organski halogeni - AOX	Cl	kg/leto	5,8

3.2.3. Komunalne odpadne vode

3.2.3.1. Upravljavca odvaja komunalne odpadne vode, ki nastajajo v industrijskem kompleksu, preko petih iztokov z oznako V12 in podoznakami VK1, VK2, VK3, VK4 in VK5, v vodotok Boben:

Preglednica 20: Gauss-Krügerjeve koordinate in parc. št. komunalnih iztokov

Izток	Gauss Krügerjeve koordinate		Parcelna številka	k.o.
	X	Y		
VK1	109945	507470	1483/1	Hrastnik – mesto
VK2	109859	507461	1483/1	Hrastnik – mesto
VK3	109719	507489	1483/1	Hrastnik – mesto
VK4	109634	507511	1483/1	Hrastnik – mesto
VK5	109577	507553	1483/1	Hrastnik - mesto

- 3.2.3.2. Največja letna količina komunalnih odpadnih vod iz celotnega industrijskega kompleksa znaša 3.060 m³.
- 3.2.3.3. Upravljavec mora zagotoviti, da se na iztoku V11, določenem z Gauss Kruegerjevima koordinatama Y=507599 in X=109518, na parc. št. 1266, k. o. Hrastnik-mesto, odvajajo odpadne vode iz proizvodnje aditivov - pralne vode, v potok Boben v največji letni količini 20 m³.
- 3.2.3.4. Upravljavec mora zagotoviti, da se na iztoku V5, določenem z Gauss Kruegerjevima koordinatama Y=507462 in X=109850, na parc. št. 1483/1, k. o. Hrastnik-mesto, preko lovilnega bazena odvajajo odpadne vode iz proizvodnje izdelkov široke potrošnje - pralna voda čistil in detergentov, v potok Boben v največji letni količini 70 m³.

3.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem o emisijah snovi in toplote v vode

- 3.3.1. Upravljavec mora občasne meritve emisij snovi in toplote v vode iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja:
- na merilnem mestu V4MM1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507577 in X = 109604, na parc. št.1290, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 13, izvajati s 30-minutnim vzorčenjem v času šaržnega izpusta, najmanj 3-krat letno, od tega vsaj enkrat v času odvajanja odpadnih vod iz regeneracije ionskih izmenjevalcev;
  - na merilnem mestu V7MM1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507544 in X = 109706, na parc. št.1287, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 14, izvajati najmanj 1-krat letno z vzorčenjem trenutnega vzorca odpadne vode;
  - na merilnem mestu V7MM2, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507552 in X = 109691, na parc. št.1287, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 15, izvajati s 6-urnim vzorčenjem najmanj 2-krat letno;
  - na merilnem mestu V13MM1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507545 in X = 109632, na parc. št.1291, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 16, izvajati s 60-minutnim vzorčenjem v času šaržnega izpusta, najmanj 1-krat letno;
  - na merilnem mestu V1MM1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507476 in X = 109940, na parc. št.1267, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 17, izvajati s 6-urnim vzorčenjem najmanj 3-krat letno;
  - na merilnem mestu VMM1, določenem z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 507508 in X = 109852, na parc. št.1266, k.o. Hrastnik – mesto, v obsegu, določenem v preglednici 18, izvajati s 30-minutnim vzorčenjem v času šaržnega izpusta, najmanj 1-krat letno.
- 3.3.2. Obratovalnega monitoringa komunalnih odpadnih vod in odpadnih vod, ki nastajajo v proizvodnji aditivov (iztok V11) in široki potrošnji (iztok V5) ni potrebno izvajati.
- 3.3.3. Upravljavec mora zagotoviti občasne meritve temperature in količine industrijske odpadne vode za iztoke V1, V3, V4, V7 in V13, na podlagi katerih izračunava emisijski delež oddane toplote za odvajanje odpadnih vod v vodotok Boben iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja.
- 3.3.4. Upravljavec mora za industrijske odpadne vode zagotavljati izvajanje obratovalnega monitoringa skladno s predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod in pogojev za njegovo izvajanje ter predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za kloralkalno elektrolizo.

- 3.3.5. Upravljavec mora za namen izvajanja obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih vod zagotoviti stalna, dovolj velika, dostopna in opremljena merilna mesta, tako da je meritve mogoče izvajati tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca meritev. Upravljavec mora zagotoviti, da se na merilnih mestih med vzorčenjem meri tudi količina odpadne vode.
- 3.3.6. Obratovalni monitoring odpadnih vod lahko izvaja samo pooblaščen izvajalec prvih meritev in obratovalnega monitoringa, ki o tem izdela letno poročilo. Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod mora upravljavec naprave predložiti Agenciji RS za okolje vsako leto najpozneje do 31. marca za preteklo leto.
- 3.3.7. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu emisij snovi in toplote v vode iz naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.
- 3.3.8. V okviru občasnih meritev na V4MM1 ni potrebno meriti parametrov iz preglednice 21. Upravljavec mora zagotoviti, da za te parametre emitirana letna količina snovi na tem merilnem mestu ne presega največje dovoljene letne količine iz preglednice 21.

Preglednica 21: Največje dovoljene letne količine za parametre, ki jih ni potrebno meriti v okviru občasnih meritev na merilnem mestu V4MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Nikelj	Ni	g/leto	500
Železo	Fe	g/leto	2.000
Amonijev dušik	N	g/leto	40.000

- 3.3.9. V okviru občasnih meritev na V7MM1 ni potrebno meriti parametrov iz preglednice 22. Upravljavec mora zagotoviti, da za te parametre emitirana letna količina snovi na tem merilnem mestu ne presega največje dovoljene letne količine iz preglednice 22.

Preglednica 22: Največje dovoljene letne količine za parametre, ki jih ni potrebno meriti v okviru občasnih meritev na merilnem mestu V7MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Svinec	Pb	g/leto	500
Amonijev dušik	N	g/leto	40.000
Nitritni dušik	N	g/leto	1.000
Hidrazin	N	g/leto	0

- 3.3.10. V okviru občasnih meritev na V13MM1 ni potrebno meriti parametrov iz preglednice 23. Upravljavec mora zagotoviti, da za te parametre emitirana letna količina snovi na tem merilnem mestu ne presega največje dovoljene letne količine iz preglednice 23.

Preglednica 23: Največje dovoljene letne količine za parametre, ki jih ni potrebno meriti v okviru občasnih meritev na merilnem mestu V13MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Baker	Cu	g/leto	500
Cink	Zn	g/leto	2.000
Krom celotni	Cr	g/leto	500
Nitritni dušik	N	g/leto	1.000
Hidrazin	N	g/leto	0

3.3.11. V okviru občasnih meritev na V3MM1 ni potrebno meriti parametrov iz preglednice 24. Upravljevec mora zagotoviti, da za te parametre emitirana letna količina snovi na tem merilnem mestu ne presega največje dovoljene letne količine iz preglednice 24.

Preglednica 24: Največje dovoljene letne količine za parametre, ki jih ni potrebno meriti v okviru občasnih meritev na merilnem mestu V3MM1

Parameter	Izražen kot	Enota	Največja letna količina
Baker	Cu	g/leto	500
Cink	Zn	g/leto	2.000
Krom celotni	Cr	g/leto	500
Nitritni dušik	N	g/leto	1.000
Hidrazin	N	g/leto	0

3.3.12. Izpolnjevanje zahtev iz točk 3.3.8, 3.3.9, 3.3.10 in 3.3.11 mora upravljevec izkazovati z vodenjem evidence, ki vsebuje podatke in dokazila zlasti o:

- i. vrstah pomožnih sredstev za kondicioniranje vode in njihove uporabe;
- ii. letnih količinah in koncentracijah uporabljenih sredstev za kondicioniranje vode;
- iii. vrstah pomožnih sredstev, surovin ali drugih snovi, ki lahko preidejo ob okvarah tehnoloških enot v odpadno industrijsko vodo;
- iv. izvedenih rednih vzdrževalnih delih in izvedenih ukrepih za odpravo nepričakovanih okvar;
- v. pri čemer mora biti iz sestave vhodnih surovin in pomožnih sredstev ter njihove količine razvidna letna količina parametrov snovi, navedenih v preglednicah 21, 22, 23 in 24 oziroma mora biti razvidno, da ti parametri v tehnološki proces ne vstopajo.

4. Okoljevarstvene zahteve za emisije hrupa

4.1. Zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in življenjsko okolje

4.1.1. Upravljevec mora obratovanje vira hrupa, naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja (v nadaljevanju: vir hrupa), zaradi izvajanja industrijske dejavnosti prilagoditi na tak način, da vrednosti kazalcev hrupa L_{dan}, L_{noč}, L_{večer} in L_{dvn} na kateremkoli mestu ocenjevanja, to je pred najbližjimi stavbami z varovanimi prostori, ne bodo presegale mejnih vrednosti kazalcev hrupa določenih v preglednici 25 oziroma konične ravni hrupa ne bodo presegale mejnih vrednosti konične ravni hrupa določenih v preglednici 26.

4.1.2. Upravljevec mora v času obratovanja zagotavljati ukrepe varstva pred hrupom za preprečevanje ali zmanjšanje ravni hrupa kot posledica uporabe ali obratovanja vira na najmanjšo možno mero, tako da obratovanje vira hrupa ne bo povzročalo čezmerne obremenitve okolja s hrupom.

4.1.3. Upravljevec mora v primeru preseganja mejnih vrednosti zagotoviti izvedbo enega ali več izmed naslednjih ukrepov za zmanjšanje emisije hrupa bodisi iz vira hrupa bodisi na poti razširjenja hrupa v okolje oziroma za zmanjšanje izpostavljenosti hrupu:

- i. tehnični in konstrukcijski ukrepi ter ukrepi, povezani z načinom obratovanja ali uporabe vira hrupa;
- ii. ukrepi usmerjanja, porazdelitve ali omejevanja pretoka vozil, blaga in ljudi ali zmogljivosti proizvodnih ali drugih oblik dejavnosti, povezanih z virom hrupa;
- iii. ukrepi prostorskega in konstrukcijskega preprečevanja širjenja hrupa;
- iv. ukrepi načrtovanja glede na obremenjenost okolja zaradi hrupa primerne namenske rabe prostora in
- v. ukrepi konstrukcijskega varstva pred hrupom na stavbah z varovanimi prostori.

4.1.4. Celotna obremenitev okolja zaradi hrupa kot posledica emisije vira hrupa pred fasadami najbolj izpostavljenih stavb z varovanimi prostori določena v skladu s predpisom, ki ureja ocenjevanje in urejanje hrupa v okolju oziroma standardom SIST ISO 1996 - 2 ne sme presegati mejnih vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{noč}, določenih v preglednici 27 za IV. območje varstva pred hrupom, v skladu s predpisom o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

4.2. Mejne vrednosti kazalcev hrupa

4.2.1. Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan}, L_{noč}, L_{večer} in L_{dv}, ki ga povzročajo naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja so določene v preglednici 25.

Preglednica 25: Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{dan}, L_{noč}, L_{večer} in L_{dv}

Legenda:

L_{dan} = kazalec dnevnega hrupa

L_{večer} = kazalec večernega hrupa

L_{noč} = kazalec nočnega hrupa

L_{dv} = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	L _{dan} (dBA)	L _{večer} (dBA)	L _{noč} (dBA)	L _{dv} (dBA)
IV. območje	73	68	63	73

4.2.2. Mejne vrednosti konične ravni hrupa L₁, ki ga povzročajo naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja so določene v preglednici 26.

Preglednica 26: Mejne vrednosti konične ravni hrupa L₁

Območje varstva pred hrupom	L ₁ -obdobje večera in noči (dBA)	L ₁ -obdobje dneva (dBA)
IV. območje	90	90

4.2.3. Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{noč} in L_{dv} za posamezna območja varstva pred hrupom so določene v preglednici 27.

Preglednica 27: Mejne vrednosti kazalcev hrupa L_{noč} in L_{dv}

Legenda:

L_{noč} = kazalec nočnega hrupa

L_{dv} = kazalec hrupa dan-večer-noč

Območje varstva pred hrupom	L _{noč} (dBA)	L _{dv} (dBA)
IV. območje	65	75

4.3. Obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisije hrupa v naravno in življenjsko okolje

- 4.3.1. Upravljavec mora skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa ter pogoje za njegovo izvajanje, zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa za vir hrupa oziroma naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja v stanju njene polne obremenitve.
- 4.3.2. Upravljavec mora občasne meritve hrupa iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja izvajati vsako tretje koledarsko leto.
- 4.3.3. Poročilo o opravljenih občasnih meritvah hrupa mora upravljavec predložiti Agenciji RS za okolje do 31. marca tekočega leta za občasne meritve, opravljene v preteklem letu.
- 4.3.4. Upravljavec mora poročila o obratovalnem monitoringu emisij hrupa v naravno in življenjsko okolje iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj pet let.
- 4.3.5. Oseba, ki izvaja obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa, mora za to dejavnost imeti pooblastilo ministrstva, pristojnega za varstvo okolja, skladno s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje.

5. Okoljevarstvene zahteve za elektromagnetno sevanje

5.1. Zahteve v zvezi z elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju

- 5.1.1. Upravljavec mora poročilo o meritvah elektromagnetnega sevanja v naravnem in življenjskem okolju za nizkofrekvenčnega vira elektromagnetnega sevanja naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja hraniti najmanj deset let.

6. Okoljevarstvene zahteve za ravnanje z odpadki

6.1. Zahteve za ustrezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti

- 6.1.1. Upravljavec mora odpadke skladiščiti tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje.
- 6.1.2. Upravljavec mora odpadke skladiščiti v za to namenjenih in v skladu s predpisi urejenih objektih ali napravah. Količina začasno skladiščenih odpadkov, namenjenih v odstranjevanje, ne sme presegati količine odpadkov, ki zaradi delovanja ali dejavnosti nastanejo v obdobju dvanajstih mesecev.
- 6.1.3. Upravljavec mora odpadke, ki so namenjeni za predelavo ali odstranjevanje skladiščiti ločeno od ostalih odpadkov in z njimi ravnati tako, da izpolnjujejo zahteve za predvideni način predelave ali odstranjevanja.
- 6.1.4. Upravljavec mora za nastale odpadke zagotoviti predelavo ali odstranjevanje tako, da jih odda zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu odpadkov, ki je vpisan v evidenco oseb, ki ravnajo z odpadki.

- 6.1.5. Upravljavec mora zagotoviti, da pošiljko odpadkov, ki jih prepušča zbiralcu ali oddaja odstranjevalcu, in pošiljko nevarnih odpadkov, kadar jih oddaja predelovalcu, spremlja evidenčni list o ravnanju z odpadki, spremlja evidenčni list o ravnanju z odpadki, skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.
- 6.1.6. Upravljavec mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki skladen s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.
- 6.1.7. Upravljavec mora načrt gospodarjenja z odpadki izdelati za obdobje štirih let. Pri njegovi izdelavi mora upravljavec poleg predpisov, ki urejajo področje ravnanja z odpadki, upoštevati še usmeritve operativnih programov varstva okolja na področju ravnanja z odpadki.
- 6.1.8. Upravljavec mora voditi evidenco glede na vrsto in količino odpadkov, ki nastajajo, skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki. Sestavni del evidence morajo biti tudi potrjeni evidenčni listi o ravnanju z odpadki.
- 6.1.9. Upravljavec mora dokumentacijo o evidenci iz 6.1.8 točke izreka tega dovoljenja za posamezno koledarsko leto hraniti najmanj pet let.
- 6.1.10. Upravljavec mora za odpadke, ki so namenjeni za odstranitev zunaj kraja njihovega nastanka in jih skladno s predpisi ni potrebno prepustiti v zbiranje, zagotoviti odstranitev čim bližje kraju nastanka.
- 6.1.11. V primeru, da so nevarni odpadki, namenjeni zbiranju, prevažanju, predelavi ali odstranjevanju, pomešani z drugimi odpadki, snovmi ali materiali, je treba zagotoviti njihovo ločevanje, kadar je to tehnično izvedljivo brez nesorazmerno visokih stroškov in če je to potrebno zaradi preprečitve ogrožanja človekovega zdravja in čezmernega obremenjevanja okolja.
- 6.1.12. Nenevarni in nevarni odpadki, ki se zbirajo, prevažajo ali skladiščijo, morajo biti pakirani tako, da niso mogoči škodljivi vplivi na okolje, na njihovi embalaži ali zabojniku pa mora biti oznaka odpadka. Nevarni odpadki morajo biti označeni tudi skladno s predpisi, ki urejajo označevanje nevarnih kemikalij.

6.2. Zahteve za ustrezno ravnanje z embalažo in odpadno embalažo

- 6.2.1. Upravljavec mora imeti sklenjeno pogodbo z družbo za ravnanje z odpadno embalažo skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z embalažo in odpadno embalažo. Upravljavec mora o načinu zagotavljanja predpisanega ravnanja na primeren način obveščati svoje kupce ob dobavi.
- 6.2.2. Odpadno embalažo, ki ni komunalni odpadek, je prepovedano prepuščati ali oddajati izvajalcu javne službe kot mešani komunalni odpadek ali kot ločeno zbrano frakcijo komunalnih odpadkov.

6.3. Zahteve za predelavo odpadkov

- 6.3.1. Upravljavec je vpisan v evidenco oseb, ki predelujejo odpadke, ki jo vodi Agencija RS za okolje, pod št. 330.
- 6.3.2. Upravljavcu se dovoljuje predelava nevarnih in nenevarnih odpadkov iz preglednice 28, in sicer v napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ter na napravi za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja.

Preglednica 28: Vrste in količine odpadkov za predelavo.

Legenda:

R5 = recikliranje/pridobivanje drugih anorganskih materialov

Zap. št.	Klasifikacijska številka odpadka ^{a)}	Naziv odpadka	Največja količina odpadkov, ki jo je dovoljeno predelati v enem letu (t)	Postopek predelave	Tehnološka enota na kateri se dovoljuje predelava
1.	06 01 01*	Žveplova in žveplasta kislina	5	R5	N25.1
2.	06 01 02*	Solna kislina	20	R5	N2, N26
3.	06 01 04*	Fosforjeva in fosforasta kislina	10	R5	N25.1
4.	06 01 06*	Druge kisline	2	R5	N2, N25.1
5.	06 01 99	Drugi tovrstni odpadki	2	R5	N25.1, N2
6.	06 02 01*	Kalcijev hidroksid	5	R5	N26
7.	06 02 03*	Amoniak	0,5	R5	N26.1
8.	06 02 04*	Natrijev in kalijev hidroksid	20	R5	N2, N3, N21.2
9.	06 02 99	Drugi tovrstni odpadki	1	R5	N3, N21.2
10.	06 07 04*	Raztopine in kisline, kot je na primer kontaktna kislina	10	R5	N25.1
11.	16 05 05	Plini v tlačnih posodah, ki niso zajeti v 16 05 04	10	R5	N5
12.	16 05 07*	Zavržene anorganske kemikalije, ki so sestavljene ali vsebujejo nevarne snovi	0,5	R5	N5
13.	16 05 09	Zavržene kemikalije, ki niso zajete v 16 05 06, 16 05 07 ali 16 05 08	1	R5	N5, N21.2
14.	16 09 04*	Druge tovrstne oksidativne snovi	10	R5	N5
15.	16 10 03*	Vodni koncentracije, ki vsebujejo nevarne snovi	5	R5	N5
16.	20 01 14*	Kisline	0,5	R5	N2, N26
17.	20 01 15*	Alkalije	0,5	R5	N2, N3
Skupna količina			103		

^{a)} Znak * pomeni, da gre za nevaren odpadek.

- 6.3.3. Upravljavec mora zagotoviti, da je predelava odpadkov izvedena tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in brez uporabe postopkov in metod, ki bi čezmerno obremenjevali okolje.
- 6.3.4. Upravljavec mora odpadke navedene v preglednici 28 skladiščiti ločeno od ostalih odpadkov in z njimi ravnati tako, da izpolnjujejo zahteve za predviden način predelave.
- 6.3.5. Upravljavec mora po izvedeni predelavi zagotoviti nadaljnje ravnanje s preostanki odpadkov skladno s predpisi na področju ravnanja z odpadki.
- 6.3.6. Upravljavec mora voditi evidenco o vrsti, količini in imetniku prevzetih odpadkov, skladiščenih odpadkih in ravnanju s preostanki odpadkov

6.4. Obveznosti poročanja za odpadke

- 6.4.1. Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta dostaviti poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.
- 6.4.2. Upravljavec mora Agenciji RS za okolje najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih in njihovi predelavi.

7. Okoljevarstvene zahteve za učinkovito rabo vode in energije

- 7.1. Upravljavec mora za rabo vode imeti vodno dovoljenje.
- 7.2. Upravljavec mora voditi evidenco o porabi vode in energije.

8. Ukrepi za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer

8.1. Skladiščenje in prenos nevarnih snovi

- 8.1.1. Rezervoarji za skladiščenje nevarnih snovi iz Priloge 2 tega dovoljenja, manjše skladiščne posode, nadzemni cevovodi ter druga oprema za skladiščenje in transport nevarnih snovi morajo biti glede na vrsto materiala, izdelavo, korozijsko zaščito in opremo opremljene tako, da je onemogočeno onesnaževanje vode, zraka in tal ali poslabšanje njihovih lastnosti. Priloga 2 je sestavni del tega dovoljenja.
- 8.1.2. Z rezervoarji za skladiščenje nevarnih snovi iz Priloge 2 tega dovoljenja in z drugimi skladiščnimi posodami nadzemnimi cevovodi ter drugo opremo za skladiščenje in transport nevarnih snovi je treba ravnati in obratovati tako, da je onemogočeno onesnaževanje vode, zraka ali tal.
- 8.1.3. Upravljavec mora zagotoviti, da volumen skupnega lovilnega prostora, v katerega so umeščeni rezervoarji z oznakami Rez1, Rez2, Rez3 in Rez4 za skladiščenje natrijevega hidroksida, navedeni v Prilogi 2 tega dovoljenja, zadošča 60% volumna vseh štirih rezervoarjev. Skupni lovilni prostor ne sme imeti iztoka.
- 8.1.4. Upravljavec mora zagotoviti, da volumen skupnega lovilnega prostora, v katerega so umeščeni rezervoarji z oznakami Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16 za skladiščenje klorovodikove kisline, navedeni v Prilogi 2 tega dovoljenja, zadošča 60% volumna vseh sedmih rezervoarjev. Skupni lovilni prostor ne sme imeti iztoka.
- 8.1.5. Upravljavec mora zagotoviti, da volumen skupnega lovilnega prostora, v katerega sta umeščena rezervoarja z oznakami Rez18 in Rez21 za skladiščenje fosforne kisline, navedena v Prilogi 2 tega dovoljenja, zadošča 80% volumna obeh rezervoarjev. Skupni lovilni prostor ne sme imeti iztoka.

- 8.1.6. Upravljavec mora zagotoviti, da volumen skupnega lovilnega prostora, v katerega so umeščeni rezervoarji z oznakami Rez22, Rez23, Rez24 in Rez25 za skladiščenje tributilfosfata, organske faze tributilfosfata in rafinata fosforne kisline, navedeni v Prilogi 2 tega dovoljenja, zadošča 60% volumna vseh štirih rezervoarjev. Skupni lovilni prostor ne sme imeti iztoka.
- 8.1.7. Upravljavec mora zagotoviti, da tekočine, ki med seboj reagirajo ne smejo biti skladiščene v istem lovilnem prostoru.
- 8.1.8. Upravljavec mora vsakih pet let zagotoviti preizkus tesnosti rezervoarjev za skladiščenje natrijevega hidroksida z oznakama Rez1, Rez2, za skladiščenje natrijevega hipoklorita z oznakama Rez3 in Rez4, rezervoarjev za skladiščenje klorovodikove kisline z oznakami Rez5, Rez6, Rez7 in Rez8, rezervoarjev za skladiščenje kalcijevega klorida z oznakami Rez13 in Rez14 ter rezervoarjev za skladiščenje fosforne kisline z oznakami Rez17, Rez18, Rez19 in Rez21, in od pooblaščenice strokovne institucije pridobiti ustrezno potrdilo.
- 8.1.9. Upravljavec mora z namenom preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja imeti plan preventivnega vzdrževanja, katerega sestavni del mora biti tudi interni pregled tesnosti rezervoarjev, katerih posamezni volumen je manjši od 40 m³, in sicer za rezervoarje za skladiščenje žveplove VI. kisline z oznako Rez12, za skladiščenje klorovodikove kisline z oznakama Rez15 in Rez16, za skladiščenje kalijevega hidroksida z oznako Rez20, za skladiščenje topila TBP z oznako Rez22 ter za skladiščenje rafinata z oznakami Rez23 in Rez24 in Rez25 ter nadzemnih cevovodov.
- 8.1.10. V primeru netesnosti rezervoarjev za skladiščenje nevarnih kemikalij oziroma nevarnih snovi in cevovodov ter druge opreme za skladiščenje in transport nevarnih snovi, ki je ni mogoče odpraviti, zaradi tega pa obstaja nevarnost onesnaženja ali poslabšanja kakovosti vode, zraka ali tal, je treba prenehati z obratovanjem okvarjenega dela ter posledično izprazniti rezervoar, cevovod ali drugo opremo.
- 8.1.11. Nadzemni cevovodi morajo biti zaščiteni proti koroziji in mehanskim poškodbam.
- 8.1.12. Cevi za polnjenje in praznjenje rezervoarjev iz Priloge 2 tega dovoljenja morajo imeti tesne spoje, ki ne dopuščajo nevarnih snovi med pretakanjem. Pregibne cevi morajo biti med pretakanjem v celoti vidne.
- 8.1.13. Površine pretakališča, kjer se prečrpavajo in pretakajo nevarne snovi morajo biti utrjene s plastjo nepropustnega materiala in opremljene tako, da razlite nevarne snovi ne morejo odtekati v kanalizacijo ali pronicati v tla.
- 8.1.14. Polnjenje in praznjenje rezervoarjev iz Priloge 2, tega dovoljenja ter drugih skladiščnih posod z nevarnimi snovmi morajo nadzorovati za to delo kvalificirani delavci. V času polnjenja ali praznjenja morajo biti ti delavci neprekinjeno navzoči.
- 8.1.15. Rezervoarji za skladiščenje nevarnih kemikalij morajo biti opremljeni z napravami, ki preprečujejo polnitev nad dovoljenim maksimalnim volumnom polnjenja.
- 8.1.16. Upravljavec mora sprejeti za rezervoarje iz Priloge 2 tega dovoljenja obratovalni poslovnik in zanje voditi obratovalni dnevnik.
- 8.1.17. V primeru poškodb rezervoarjev za skladiščenje nevarnih kemikalij, cevovodov ali druge opreme skladiščnih enot, mora upravljavec poškodbo nemudoma javiti pristojnemu organu za zaščito in reševanje ter Inšpektoratu RS za okolje in prostor.

8.2. Zahteve, ki se nanašajo na obrat večjega tveganja za okolje

- 8.2.1. Upravljavec mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obrat večjega tveganja za okolje skladno s predpisom, ki ureja preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic.

8.3. Zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprav

- 8.3.1. Ob prenehanju obratovanja naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, vse nevarne snovi in odpadke, ki se nahajajo v napravi ali so nastale zaradi delovanja naprave, odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo področje ravnanja z nevarnimi snovmi in odpadki.
- 8.3.2. Po odstranitvi nevarnih snovi in odpadkov iz točke 8.3.1 izreka tega dovoljenja mora upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, izvesti tudi monitoring onesnaženosti tal in v primeru prekomerne onesnaženosti zemljine izvesti sanacijo zemljine skladno z veljavnimi predpisi.

9. Drugi posebni pogoji za obratovanje naprave

9.1. Drugi posebni pogoji za obratovanje naprav iz točke 1. izreka tega dovoljenja

- 9.1.1. Upravljavec mora redno spremljati porabo energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij v zrak in vodo in nastanek odpadkov.
- 9.1.2. Upravljavec mora poročati Agenciji RS za okolje o izpustih in prenosih onesnaževal do 31. marca v tekočem letu za preteklo leto v skladu s predpisi o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal in predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih vod, prve meritve in obratovalni monitoring emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter ravnanje z odpadki.

10. Obveznost obveščanja o spremembah

- 10.1. Upravljavec mora v primeru spremembe upravljavca najkasneje v roku 15 dneh obvestiti Agencijo RS za okolje o novem upravljavcu.
- 10.2. Upravljavec mora o vsaki nameravani spremembi v obratovanju naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, pisno prijaviti Agenciji RS za okolje, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 10.3. Upravljavec mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz prve točke izreka tega dovoljenja, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
- 10.4. Upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, mora Agencijo RS za okolje pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravljavca ali začel stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

11. Čas veljavnosti dovoljenja

11.1. Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja se izdaja za določen čas, in sicer za dobo 10 let od dneva dokončnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

II.

S tem okoljevarstvenim dovoljenjem se nadomesti okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-38/2006-21 z dne 26.2.2008.

III.

O stroških postopka bo izdan poseben sklep.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi ministrstva opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ) je stranki - upravljavcu Tovarna kemičnih izdelkov d.d., Za Savo 6, 1430 Hrastnik (v nadaljevanju: upravljavec), ki jo zastopa direktor Branko Majes, izdal okoljevarstveno dovoljenje za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, št. 35407-38/2006-21 z dne 26.2.2008. Upravljavec je v pritožbenem roku zoper zgoraj navedeno okoljevarstveno dovoljenje vložil pritožbo, v kateri navaja, da gre za neuskklajenost zahtev glede emisij hrupa, in sicer v točkah 4.1.4 in 4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Pritožba je utemeljena.

V prvem odstavku 242. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1 in 126/07) je določeno, da če organ, ki je izdal odločbo, spozna, da je pritožba utemeljena, pa ni potreben nov ugotovitveni postopek, reši zadevo drugače in z novo odločbo nadomesti odločbo, ki se izpodbija s pritožbo.

V postopku reševanja pritožbe zoper okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-38/2006-21 z dne 26.2.2008 je bilo ugotovljeno, da so pritožbene navedbe upravljavca utemeljene, saj je prišlo pri določanju zahtev v zvezi z emisijami hrupa do neuskklajenosti zahtev. Ker nov ugotovitveni postopek ni potreben, je naslovni organ rešil zadevo drugače in s tem okoljevarstvenim dovoljenjem nadomestil okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-38/2006-21 z dne 26.2.2008

II. Pravna podlaga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja

V skladu z 68. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1 in 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS in 33/07-ZPNačrt; v nadaljevanju ZVO-1) mora upravljavec za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, in za vsako večjo spremembo v obratovanju te naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Okoljevarstveno dovoljenje se lahko izda za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in imajo istega upravljavca. Skladno z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) je naprava, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, nepremična tehnološka enota, v kateri poteka ena ali več dejavnosti s proizvodno zmogljivostjo nad pragom iz priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, in na istem kraju katerakoli druga z njo neposredno tehnično povezana dejavnost, ki lahko povzroča obremenitev okolja. Med naprave se ne uvrščajo naprave, ki se uporabljajo samo za raziskave, razvoj in preizkušanje novih izdelkov ter procesov. Obstoječa naprava je naprava, ki je obratovala na dan uveljavitve te uredbe ali je bilo pred njeno uveljavitvijo zanjo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov. Skladno z

Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) je druga naprava, ki mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po določbah 82. člena ZVO-1, ki določa, da mora upravljavec pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, če se v njej izvaja dejavnost, ki povzroča emisije v zrak, vode ali tla, za katere so predpisane mejne vrednosti skladno z določbami 17. člena tega zakona, ali če se predeluje ali odstranjuje odpadke po predpisih o ravnanju z odpadki skladno z določbami 20. člena tega zakona. Skladno s 5. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) se v primeru, če isti upravljavec na istem kraju upravlja tudi z drugo napravo ali obratom, ki ima z napravo skupne objekte ali naprave odvajanje emisij ali ravnanje z odpadki, okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo ali obrat izda v okviru okoljevarstvenega dovoljenja za napravo.

Skladno s prvim odstavkom 70. člena ZVO-1 mora upravljavec v zvezi z obratovanjem naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, zlasti z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, preprečitev onesnaženja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predelavo nastalih odpadkov ali njihovo odstranjevanje skladno s predpisi, če predelava tehnološko ali ekonomsko ni mogoča, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic in preprečitev onesnaževanja okolja in vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju njenega obratovanja.

Prvi odstavek 72. člena ZVO-1 določa, da mora naslovni organ odločiti o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1, tj. naprave, v kateri se bo izvajala dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, v šestih mesecih od dneva prejema popolne vloge, pri čemer na primeren način upošteva tudi mnenja in pripombe javnosti.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 74. členu ZVO-1 in 8. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07).

III. Ugotovljeno dejansko stanje in dokazi na katere je oprto

Naslovni organ je v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja odločal na podlagi:

- vloge z dne 11.10.2006 za pridobitev dovoljenja za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanja okolja večjega obsega, in sicer za naprave:
  - za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov, in sicer za proizvodnjo klora s proizvodno zmogljivostjo 5000 ton na leto, v obliki utekočinjenega 99,9% klora ter za proizvodnjo natrijevega hidroksida s proizvodno zmogljivostjo 18.300 ton na leto, preračunano na 100% koncentracijo natrijevega hidroksida;
  - za proizvodnjo klorovodikove kisline s proizvodno zmogljivostjo 40.000 ton na leto, preračunano na 32% koncentracijo klorovodikove kisline;
  - za proizvodnjo anorganskih soli in sicer:
    - poli-fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 24.000 ton na leto, preračunano na natrijev tripolifosfat z vsebnostjo 57% P₂O₅;
    - kristalnih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 6.600 ton na leto;
    - taljenih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 3.000 ton na leto, preračunano na heksameta fosfat z vsebnostjo 68% P₂O₅;
    - kalcijevih fosfatov s proizvodno zmogljivostjo 21.000 ton na leto, preračunano na monokalcijev fosfat z vsebnostjo 52% P₂O₅;
    - in kalcijevega klorida s proizvodno zmogljivostjo 8.400 ton na leto preračunano na 80% koncentracijo CaCl₂

- dopolnilnitvami vloge z dne 10.5.2007, 21.8.2007 in 30.8.2007, 16.10.2007, 26.10.2007, 6.11.2007, 19.11.2007, 10.12.2007, 19.12.2007, 25.1.2007 in 19.2.2008.
- naslednjimi prilogami vloge in njenih dopolnitev:
  - Redni izpisek iz sodnega registra z dne 4.9.2006 za TKI Hrastnik, d.d.;
  - Odlok o zazidalnem načrtu industrijske cone Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik, Uradni vestnik Zasavja, z dne 29.2.1992, št. 4;
  - Odlok o spremembi odloka o zazidalnem načrtu industrijske cone Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik, Uradni vestnik Zasavja, z dne 31.5.1995, št. 9;
  - Uporabno dovoljenje za obrat elektrolize TKI Hrastnik, št. 351-23/62-3 z dne 12.4.1963, ki ga je izdal Občinski ljudski odbor Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za rekonstrukcijo kloralkalne elektrolize v TKI Hrastnik, št. 351-04-124/95 z dne 16.09.1996, ki ga je izdalo Ministrstvo za okolje in prostor;
  - Uporabno dovoljenje za obrat čiščenja in nevtralizacije v TKI Hrastnik, št. 351-8/74-3 z dne 30.12.1976, ki ga je izdal Oddelek za gospodarstvo in finance Skupščine občine Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za obrat tripolifosfatov v TKI Hrastnik, št. 351-11/62-3 z dne 25.7.1963, ki ga je izdala Občinska skupščina Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za obrat plemenitih fosfatov v TKI Hrastnik, št. 351-38/65-3 z dne 25.11.1967, ki ga je izdala Skupščina občine Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za obrat za predelavo fosforjeve sadre v TKI Hrastnik, št. 351-49/80-4 z dne 26.5.1988, ki ga je izdal Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj občine Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za skladišče fosforita v TKI Hrastnik, št. 351-58/75-3 z dne 23.1.1980, ki ga je izdal Oddelek za gospodarstvo in finance Skupščine občine Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za preurejeno kotlovnico z vgrajenim parnim kotlom na zemeljski plin, št. 351-181/87-4 z dne 9.5.1990, Občina Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za proizvodnjo fosforne kisline, št. 351-49/80-7, z dne 13.6.1984; Skupščina občine Hrastnik, Občinski komite za družbeno planiranje in družbeno ekonomski razvoj;
  - Uporabno dovoljenje za objekt kozmetike, št. 351-114/73-3 z dne 23.7.1974; Skupščina občine Hrastnik, Oddelek za gospodarstvo in finance;
  - Uporabno dovoljenje za obrat za proizvodnjo pralnih praškov št. 351-41/90-2 z dne 28.8.1991; Občina Hrastnik, Sekretariat za planiranje, družbene dejavnosti, gospodarstvo in prostorsko urejanje, Oddelek za varstvo okolja in urejanje prostora;
  - Prepis uporabnega dovoljenja za dograjeni obrat elektrolize št. 351-23/62-3 z dne 12.4.1963, Občinski ljudski odbor Hrastnik;
  - Uporabno dovoljenje za mlin za mletje fosforita št.351-55/75-3 z dne 27.9.1978, Skupščina občine Hrastnik, Oddelek za gospodarstvo in finance;
  - Pregledna karta občine Hrastnik, v merilu 1:50.000, vir Geodetski zavod SRS Ljubljana, posnetek snemanja iz leta 1980;
  - Kopija grafičnega dela prostorskega akta iz Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Hrastnik za obdobje od l. 1986 do l. 2000 in prostorske sestavine srednjeročnega plana za območje občine Hrastnik, dopolnitev v l. 2002 (Uradni list RS, številka 78/98, 55/22), kot priloga dopisa občine Hrastnik, št. 3501-251/2007 z dne 2.8.2007;
  - Načrt - seznam naprav in izpustov, v merilu 1:500 – upravljavec sam;
  - Načrt - rezervoarji in skladišča, v merilu 1:500 – upravljavec sam;
  - Načrt – kanalizacijski vodi, v merilu 1:500 – upravljavec sam;
  - Načrt – izpusti v vodotok, v merilu 1:1300, dec.2005 – upravljavec sam;
  - Načrt – transportne poti, v merilu 1:500 – upravljavec sam;
  - Mapna kopija, z dne 31.1.2005 in z dne 3.5.2006, izdala Območna Geodetska uprava RS, Izpostava Trbovlje;
  - Vloga za pridobitev vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode za tehnološke namene, z dne 11.5.2006, z dopolnitvijo z dne 20.6.2006 in prilogami;

Proces poteka izvajanja službe vzdrževanja 1– upravljavec sam;

- Proces poteka izvajanja službe vzdrževanja 1– upravljavec sam;
- Načrt vzdrževanja za fosfate – upravljavec sam;
- Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov, z dne 29.10.2007– upravljavec sam;
- Načrt ravnanja z odpadki, oktober 2007– upravljavec sam;
- Načrt gospodarjenja z odpadki TKI Hrastnik d.d. za obdobje januar 2005 – december 2006– upravljavec sam; Načrt gospodarjenja z odpadki za leto 2006-2009 z dne 28.8.2006, Agni Consulting d.o.o, Špura 29, 1236 Trzin;
- Poročilo o izvedenem usposabljanju zaposlenih, ki ravnaajo z nevarnimi snovmi, za leto 2005 upravljavec sam;
- Pogodbi o prenosu obveznosti o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, sklenjeno med Slopak d.o.o. in TKI Hrastnik d.d. z dne 7.10.2003 in 30.12.2003;
- Aneks št. 1 k Pogodbi o prenosu obveznosti skladno s 15.členom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, sklenjeno med Slopak d.o.o. in TKI Hrastnik d.d. z dne 17.1.2008;
- Poročilo o monitoringu emisij toplogrednih plinov za leto poročanja 2005 – upravljavec sam;
- Strokovna ocena o vplivih razpršilnega stolpa za sušenje in kondenzacijo vodnih raztopin natrijevih in kalijevih ortofosfatov v TKI Hrastnik d.d., na okolje, ki jo je v decembru 2001 izdelal Kemijski inštitut Ljubljana;
- Strokovna ocena o vplivih proizvodnje kalcijevega klorida v TKI Hrastnik d.d., na okolje, ki jo je v septembru 2006 izdelal TKI Hrastnik d.d.;
- Dopis dobavitelja novega parnega kotla s tehničnimi specifikacijami kotla, z dne 22.5.2007;
- Poročilo o odgovornem ravnanju upravjavca za leto 2005 – upravljavec sam;
- Pisni sklep o poslovni skrivnosti podjetja TKI Hrastnik d.d., z dne 30.5.2005;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 04226/B z dne 28.2.2005, ki ga je za meritve z dne 18.2.2005 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 03407 z dne 28.11.2003, ki ga je za meritve z dne 11. in 12.10.2003 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 05145/A z dne 9.1.2006, ki ga je za meritve z dne 16.12.2005 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 05145 z dne 9.1.2006, ki ga je za meritve z dne 9. in 16.12.2005 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 20060488 z dne 23.2.2007, ki ga je za meritve z dne 12., 13. in 21.12.2006 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o meritvah obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, LET 20060488/A z dne 23.2.2007, ki ga je za meritve z dne 21.12.2006 izdelal ZVD d.d., Ljubljana;
- Poročilo o prvih meritvah virov nizkofrekvenčnih elektromagnetnih polj za podjetje TKI Hrastnik d.d., Št.:ITK-EMS-NF-2006-TKI-016, ki ga je v juniju 2006 izdelal Inštitut za telekomunikacije, Ljubljana;
- Poročilo o meritvah hrupa v okolju, Št: 5000-462/06 z dne 20.6.2006, Regionalni tehnološki center Zasavje, Trbovlje;
- Poročilo o meritvah hrupa v naravnem in življenjskem okolju, št. O.PO.H.06/2008 z dne 5.2.2008, Sinet d.o.o, Sektor za ekologijo;
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje TKI Hrastnik d.d. za leto 2005, Regionalni tehnološki center Zasavje, Trbovlje;
- Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za podjetje TKI Hrastnik d.d. za leto 2006, Regionalni tehnološki center Zasavje, Trbovlje;
- Mnenje izvajalca obratovalnega monitoringa k vlogi zavezanca za okoljevarstveno dovoljenje – glede opustitve določenih parametrov obratovalnega monitoringa odpadnih vod, Št:5000-652/07, z dne 17.8.2007, Regionalni tehnološki center Zasavje, Trbovlje;
- Mnenje izvajalca obratovalnega monitoringa k vlogi zavezanca za okoljevarstveno dovoljenje – glede opustitve določenih parametrov obratovalnega monitoringa odpadnih vod, Št:5000-931/07, z dne 16.11.2007, Regionalni tehnološki center Zasavje, Trbovlje, s prilogami k mnenju;

- Varnostni list za pripravek za kondicioniranje hladilne vode v obtočni napravi za hlajenje tehnološkega procesa kloralkalne elektrolize MIKROFOS SH;
- Varnostni list za pripravek za kondicioniranje kotlovne vode P3-FERROLIX 8354
- Zapisnik o ustni obravnavi z ogledom naprave na kraju samem z dne 17.12.2007, naslovni organ;
- Foto gradivo pridobljeno na ogledu naprave na kraju samem z dne 17.12.2007, naslovni organ;
- Namenska raba prostora na območju TKI Hrastnik, št.354-8/2008 z dne 18.2.2008, Občina Hrastnik, Oddelek za prostor, okolje in gospodarske dejavnosti;
- Namenska raba prostora na območju TKI Hrastnik – dopolnitev dopisa z dne 18.2.2008, št. 354-8/2008 z dne 19.2.2008, Občina Hrastnik, Oddelek za prostor, okolje in gospodarske dejavnosti.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije in opravljene ustne obravnave z ogledom naprave na kraju samem dne 17.12.2007 ugotovljeno naslednje:

Vrste naprav in dejavnosti ter lokacija naprav in njihova umestitev v prostoru

Naslovni organ je na podlagi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ugotovil, da so naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja obstoječe naprave, ki se skladno s prilogo 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04 71/07 in 122/07) razvrščajo kot sledi v nadaljevanju:

- napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov in sicer:
  - naprava z oznako 4.2a za proizvodnjo klora iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja se uvršča med naprave za proizvodnjo anorganskih plinov, kot so amoniak, klor ali vodikov klorid, fluor ali vodikov fluorid, ogljikovi oksidi, žveplove spojine, dušikovi oksidi, vodik, žveplov dioksid, karbonilklorid, z oznako vrste dejavnosti 4.2a; v tej napravi se proizvaja klor;
  - naprava z oznako 4.2c za proizvodnjo natrijevega hidroksida iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja se uvršča med naprave za proizvodnjo anorganskih baz, kot so amonijev hidroksid, kalijev hidroksid, natrijev hidroksid, z oznako vrste dejavnosti 4.2c; v tej napravi se proizvaja natrijev hidroksid;
- naprava z oznako 4.2b za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja se uvršča med naprave za proizvodnjo anorganskih kislin, kot so kromova kislina, fluorovodikova kislina, fosforjeva kislina, dušikova kislina, solna kislina, žveplova kislina, oleum, žveplasta kislina, z oznako vrste dejavnosti 4.2b; v tej napravi se proizvaja klorovodikova kislina (solna kislina);
- naprava z oznako 4.2d za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja se uvršča med naprave za proizvodnjo anorganskih soli kot so amonijev klorid, kalijev klorat, kalijev karbonat, natrijev karbonat, perborat, srebrov nitrat z oznako vrste dejavnosti 4.2d; v tej napravi se z reakcijami nevtralizacije proizvajajo anorganske soli kalcijev klorid, magnezijev klorid, poli-fosfati, kristalni fosfati, taljeni fosfati in kalcijevi fosfati.

Za zgoraj navedene vrste naprav ni določenega praga zmogljivosti, nad katerim bi se naprave z oznako vrste dejavnosti 4.2a, 4.2b, 4.2c in 4.2d razvrstile med naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, zato se naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja, neodvisno od proizvodnje zmogljivosti, štejejo za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Naslovni organ je nadalje ugotovil, da upravljavec na kraju naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega upravlja tudi z napravo za proizvodnjo aditivov iz točke 1.4. izreka tega dovoljenja in napravo za proizvodnjo izdelkov široke potrošnje iz točke 1.5. izreka tega dovoljenja, ki imata z napravo iz točke 1.3. izreka tega dovoljenja skupne objekte in naprave za ravnanje z odpadki.

Naprave za proizvodnjo klora, natrijevega hidroksida, klorovodikove kisline in anorganskih soli iz točk 1.1, 1.2, 1.3 izreka tega dovoljenja ter napravi za proizvodnjo aditivov in izdelkov široke

potrošnje iz točk 1.4 in 1.5 izreka tega dovoljenja, ležijo v industrijskem kompleksu podjetja Tovarna kemičnih izdelkov d.d., in sicer na lokaciji Cesta 1. maja 33, 1430 Hrastnik, in sicer nepremične tehnološke enote naprav ležijo na zemljiščih parc. št.: 1293, 1290, 1289, 1288, 1291, 1292, 1286, 1287, 1285, 1269, 1268, 1267, 1556, 1277, 1274, 1275, 1273, 1272, 1279, 1284, 1278, 1271, 1270, 1276, 1282, 1283 in 1266, vse k.o. 1855 Hrastnik-mesto. Vse parcele, navedene v tem odstavku obrazložitve, so v lasti upravljavca.

Naprave se nahaja na območju, ki se ureja s prostorskimi akti – Dolgoročni plan Občine Hrastnik za obdobje 1986-2000, dopolnjen 1989 (Uradni vestnik Zasavja, št.20/91) ter Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Hrastnik za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavine srednjeročnega plana za območje občine Hrastnik (Uradni list RS, številka 78/98, 55/02), Odlok o Prostorskih ureditvenih pogojih občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, številka 18/87, 12/00, 8/01, 3 /04, 21/05) in Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih občine Hrastnik (Uradni list RS, številka 30/03).

Območje naprav je obrat večjega tveganja za okolje po določbah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 88/05).

Območje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja je na osnovi določil 3. člena Uredbe o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 52/02 in 41/04) in 2. člena Sklepa o določitvi območij in stopnji onesnaženosti žvepovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Uradni list RS, št. 72/03) razvrščeno v območje onesnaženosti SI 2 ter znotraj le-tega v podobmočje SI 2b, za katero je določena I. stopnja onesnaženosti zraka.

Območje naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Na desni strani naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja, gledano dolvodno, teče potok Boben, ki se po cca. enem kilometru izteka v reko Savo.

Območje naprave leži na območju, ki ga ureja Odlok o zazidalnem načrtu industrijske cone Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št.4/92, 9/95).

Industrijski kompleks z obravnavanimi napravami se v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05) razvršča v območje IV. stopnje varstva pred hrupom. Območje TKI Hrastnik in njena okolica je v prostorskih aktih opredeljena kot območje za proizvodne in servisne dejavnosti. Za namen ureditve gospodarske cone je predvidena odstranitev dotrajanega stanovanjskega fonda in drugih motečih objektov, ki se nahajajo znotraj tega območja. Najbližji strnjeni naselji na severu sta Frtica in Novi Dom, ki sta oddaljeni od naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja 0,5 km do 1,5 km, na jugu pa Podkraj in Za Savo, oddaljen cca 1 km.

Naprave se nahajajo v območju brez stanovanj, namenjeno proizvodni dejavnosti, ki je skladno s 3. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št 70/96 in 41/04), uvrščeno v območje II. stopnje varstva pred sevanji.

Opis proizvodnih procesov v napravah

Proizvodnja kloralkalnih izdelkov, in sicer proizvodnja klora in natrijevega hidroksida poteka v napravi iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja v tehnološkem procesu kloralkalne elektrolize v elektrolizerju (N3), ki so sestavljeni iz posameznih bipolarnih elementov. Konstrukcijski material za anodo je titan in za katodo nikelj. Elektrolizer je sestavljen iz posamičnih avtonomnih membranskih elektroliznih celic (120), ki so med seboj električno povezane in so stisnjene v skupen okvir z enojnim napajanjem in odvodi. Anoda in katoda sta aktivirani z dodatno prevleko ter v celicah ločeni z membrano. Kapaciteta kloralkalne elektrolize je omejena z močjo transformatorja in usmernika. Skupna moč kloralkalne elektrolize je 6 MW. Postopek kloralkalne elektrolize je klasičen elektrolizni postopek, kjer s pomočjo pritisnjene enosmerne napetosti oziroma zunanjega vira električnega toka prihaja do razkroja in redoks reakcije elektrolita, to je raztopine natrijevega

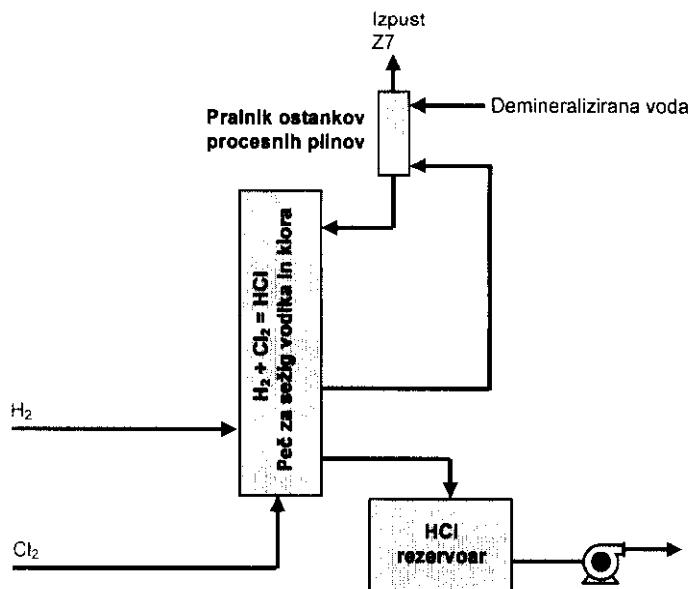
klorida. Priprava slanice (N1) se začne z raztapljanjem soli natrijevega klorida (NaCl) v topilniku (N1.1) v demineralizirani vodi, kamor doteka tudi povratna slanica. Pripravljeno slanico se čisti na filtru z aktivnim ogljem (N1.2) ter na seriji treh kationskih izmenjevalcev (N1.3). Povratno slanico iz elektrolizerja se pred vstopom v topilnik (N1.1) kemično obdelala v postopku dekloracije slanice (N2) in sicer se jo v rezervoarju za kemijsko obdelavo slanice in pregrevanje s paro (N2.1) z H₂SO₄ nakisa do pH okrog 2,5, ter vodi v rezervoar za izpihovanje klora (N2.2), kjer sledijo postopki preprihovanja z zrakom, ponovno nakisanje, pregrevanje s paro, zvišanje pH na 10, nato dodajanje natrijevega hidrogen sulfita in dreniranjem 1 – 3% slanice, s čimer se prepreči naraščanje vsebnosti Br⁻, J⁻ in F⁻ ter SO₄²⁻ ionov. Kapaciteta čiščenja slanice je prilagojena potrebam kloralkalne elektrolize. Pretok elektrolita je okrog 20 m³ na uro. Postopek priprave slanice (N1) obratuje vedno skupaj z elektrolizerjem (N3); zaustavitev naprave za čiščenje slanice povzroči samodejno zaustavitev celotne elektrolize.

Pri elektroliznem procesu natrijevega klorida v membranskih celicah elektrolizerja (N3) na anodi prihaja do oksidacije kloridnih ionov v plinski klor, na katodi pa do redukcije vodikovih protonov v plinski vodik, medtem ko v raztopini ostajajo natrijevi in hidroksidni ioni, ki skupaj tvorijo raztopino natrijevega hidroksida. V elektroliznih celicah se vzdržuje okrog 31% raztopino natrijevega hidroksida, ki se po odvajanju iz elektroliznih celic v večjem deležu koncentrira na dvostopenjskem uparjalniku – NaOH (N6) do koncentracije 50% ter skladišči v rezervoarjih Rez1 in Rez2. Preostali natrijev hidroksid se uporabi kot absorpcijsko sredstvo odpadnega in presežnega klora dveh zaporedno vezanih absorberjih (N5). Nastali klor se vodi na utekočinjanje klora (N4), in sicer se najprej ohladi na hladilniku plinskega klora (N4.1) ter na filtru odstranijo vodne kapljice (N4.2). Nadaljnje ravnanje s klorom je odvisno od končnega produkta, ki je lahko utekočinjen klor, klorovodikova kislina ali natrijev klorat. Tisti del klora, ki je namenjen utekočinjenju, se najprej vodi na dva zaporedno vezana stolpa za sušenje klora (N4.3), ki sta napolnjena z žveplovo VI. kislino, nato se ga na kompresorju za komprimiranje klora (N4.4) stisne na cca. 6 barov in utekočini na napravi za utekočinjanje klora (N4.5). Utekočinjeni klor se nato odvaja v skladiščne rezervoarje (Rez9, Rez10 in Rez11), od tu pa se ga polni v železniške cisterne, kontejnerje in jeklenke. Skladiščni prostor in polnilnica klora (N4.6) sta opremljeni z indikatorji klora. V napravi za utekočinjevanje klora (N4.5) se kot hladivo uporablja ozonu škodljiva snov R22 (HCFC-22). Količina hladiva je 190 kg. Izkoristek naprave za utekočinjanje klora (N4.5) je 85-90%, zato neutekočinjen klor, to je odpadni klor) vodijo na zaporedno vezana absorpcijska stolpa (N5.1 in N5.2; ki ju podpira sistem črpalk, rezervoarjev in pripadajočih merilnih instrumentov), napolnjena z raztopino natrijevega hidroksida iz elektrolizerja (N3). Absorpcijska stolpa (N5.1 in N5.2; Z8) imata dvojno funkcijo. Prva je, da predstavlja čistilno napravo za čiščenje emisij klora v zrak (odpadni klor iz N5.4 ter odpadni klor, ki se ga izpihuje iz povratne slanice (N2.2)). Pri absorpciji klora v natrijev hidroksid dobimo raztopino natrijevogahipoklorita. Zaradi tržne vrednosti natrijevega hipoklorita, se del proizvedenega klora, glede na potrebe trga, direktno iz elektrolizerjev (po N4.2) vodi na absorpcijo (N5). Količina natrijevega hidroksida v prvem stolpu (N5.1) zadostuje za absorpcijo odpadnega klora in klora, ki je namenjen za »proizvodnjo« natrijevega hipoklorita, tako, da zrak, ki vstopa v drugi stolp (N5.2) je že očiščen. Drugi stolp (N5.2) ima funkcijo zagotavljanja varnosti. Dimenzioniran je tako, da lahko v primeru okvare v napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ter ob pogoju, da obratuje pri polni kapaciteti, to je svoji zmogljivosti, absorbira v 10 minutah ves proizveden klor, kar zagotavlja zadosten čas za varno zaustavitev celotne elektrolize. Ob zaustavitvah elektrolize se obratovanje absorpcije (N5) ne ustavi. Ob nepričakovanih zaustavitvah elektrolize, npr. zaradi izpada električne energije, se avtomatsko vključi diesel agregat 2 (N9.2) nazivne toplotne moči 160 kW in samostojno zažene tudi obratovanje absorpcije (N5).

V napravi za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja, in sicer v peči za sežig vodika in klora (N10) se kot surovini uporabljata vodik, ki nastane na katodi ter klor, ki nastane na anodi elektrolizne celice v elektrolizerju (N3). Vodik zajet na katodah, se preko toplotnega izmenjevalnika ohlaja ter vodi, v prebitku glede na klor, v peč za sežig vodika in klora (N10.1). Pri sežigu vodika in klora, ki se sproži z električno iskro, nastane plinasti klorovodik, ki se absorbira v demineralizirani vodi, pri čemer nastaja klorovodikova kislina različnih koncentracij.

Reakcija $H_2(g) + Cl_2(g) = 2HCl(g)$ je eksotermna. Notranja zgradba sežigne komore je iz grafitnega satovja, ki ločuje plinasti klorovodik (HCl_g) od tekoče klorovodikove kisline (HCl_l). Ostanki procesnega plina vključno z neabsorbiranim klorovodikom se vodijo skozi mokri pralnik v izpust Z7. V mokri pralnik doteka sveža demineralizirana voda, le-ta pa odteka v peč za sežig vodika in klora (N10). Tehnološki proces proizvodnje klorovodikove kisline prikazuje Slika 1.

Slika 1: Proizvodnja klorovodikove kisline

V napravi za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja, se proizvajajo anorganski fosfati in kloridi. Anorganske soli nastanejo s kemično reakcijo, to je nevtralizacijo, ki poteka med anorganskimi kislinami in bazami. Pri tem nastane sol (produkt) in voda. Pri proizvodnji fosfatov, se kot kislina uporablja fosforjeva V. kislina (H_3PO_4) kot baze pa v največjem deležu natrijev hidroksid ($NaOH$), natrijev karbonat ($NaCO_3$), sledijo pa kalijev hidroksid (KOH) in amoniak (NH_3). Za proizvodnjo fosfatov, ki so namenjeni prehrabeni industriji se uporablja H_3PO_4 visoke čistosti, za ostale fosfate pa se uporablja tehnična H_3PO_4 , nižje čistote, zato se pred nevtralizacijo izvede čiščenje tehnične H_3PO_4 (N20). Prva stopnja je čiščenje z aktivnim ogljem (N20.2), ki se ga doda v H_3PO_4 na katerega se absorbirajo nečistoče. Onesnaženo aktivno oglje se iz H_3PO_4 odstrani z filtriranjem. Namesto uporabe aktivnega oglja je možno odstranjevanje organskih nečistoč s kemičnim čiščenjem s $KMnO_4$ (N20.1), to je s kalijevim permanganatom. Druga stopnja je ekstrakcijsko čiščenje na treh protitočnih ekstrakcijskih kolonah (N20.3) s topilom, pri čemer v prvi koloni H_3PO_4 preide v organsko fazo, glavna nečistoča pa ostane v vodni fazi in tvori tako imenovani rafinat. V drugi koloni se organsko fazo čisti z že očiščeno H_3PO_4 , v tretji koloni, pa se jo protitočno spira z vodo (s kondenzatom tehnološke pare, ki nastane pri ogrevanju kristalizatorjev) pri čemer H_3PO_4 prehaja v vodno fazo. Na dnu kolone izhaja očiščena H_3PO_4 , topilo, ki ni topno v vodi pa se izloča na vrhu kolone ter vrača v prvo kolono. Rafinat, ki je tudi še bogat s fosfati se vrača v proizvodni proces, in sicer se ga uporabi samo za proizvodnjo kalcijevih fosfatov. Hlajenje protitočnih ekstrakcijskih kolon (N20.3) se vrši s hladilno vodo obtočnega hladilnega sistema – fosfati (N30).

Očiščeno fosforno kislino se vodi na linijo nevtralizacijskih reaktorjev (N20), ki se jih indirektno ogreva s tehnološko paro proizvedeno v kotlovnici (N32). Alkalno raztopino Na_2CO_3 se pripravi v reaktorju alkalne raztopine N1 (N21.1) tako, da se uporabi odpadna voda iz mokrega pralnika, ki čisti odpadne pline iz sušilnega stolpa s polikondenzacijo (N22.1; Z2). Alkalno raztopino in očiščeno fosforjevo kislino se vodi v nevtralizacijski reaktor N2 (N21.2), kjer poteka prva stopnja nevtralizacije, pri čemer nastane natrijevdihidrogen fosfat. Pri nevtralizaciji nastalo vodno paro se odvaja preko izpusta Z11 v atmosfero. Za proizvodnjo kalijevih fosfatov se uporabljajo isti reaktorji kot za proizvodnjo natrijevih, medtem ko nevtralizacija z amoniakom poteka v nevtralizacijskem reaktorju – NH_4 (N21.6). Nadaljni postopek je odvisen od vrste produkta, in sicer:

- za proizvodnjo polifosfatov, vodimo raztopino soli v nevtralizacijski reaktor N3 (N21.3), kjer poteče druga stopnja nevtralizacije z NaOH. Nastali dinatrijev hidrogen fosfat se nato odvaja v puferski rezervoar N4 (N21.4), kjer se preverja pH vrednost, gostota in temperatura, od tam pa se preko nivojske posode (N21.5) vodi na sušilni stolp s polikondenzacijo (N22.1; Z2) Vroča raztopina (temperatura 70-90°C) se s pomočjo visokotlačne razpršilne šobe, nameščene v sredini zgornjega dela stolpa, razpršuje v notranjost stolpa. Razpršeni delci tekočine padajo skozi tok vročih plinov, ki potujejo navzgor. Vroči plini so zmes zgorevalnih plinov zemeljskega plina in vodne pare, ki prihaja iz raztopine pri procesu sušenja in kondenzacije. Tlak na razpršilni šobi znaša 60-80 barov. Izstopna temperatura vročih plinov na izstopu sušilnika je odvisna od tipa proizvoda, ki se ga v danem trenutku proizvaja in se giblje med 320 in 420 °C. Cona, v kateri je locirana razpršilna šoba, ima temperaturo med 350-450 °C. Na dnu stolpa se v spodnjem konusu nabira material in tu poteka polikondenzacija dinatrijevega hidrogen fosfata v poli-fosfate. Zadrževalni čas je približno eno uro. Poli-fosfati kot vroč praškasti material izstopajo iz dna sušilnega stolpa s polikondenzacijo (N22.1) preko odvzemnega krožnika v rotacijski hladilnik (N22.2), ki ga indirektno hladi hladilna voda obtočnega hladilnega sistema – fosfati (N30). Ohlajeni poli-fosfati se vodijo v mehansko obdelavo, in sicer po vsipni drči (N22.3.) vstopajo v elevator in od tam na vibracijsko sito (N22.4; Z10-1); odsevek s preveliko granulacijo se s transportnimi trakovi vodi v mlin – kladivar (N22.5; Z10-1), od tu pa ponovno na vibracijsko sito (N22.4; Z10-1); poli-fosfate ustrezne granulacije se s transportnimi trakovi vodi v silose S1, S2 in S3; od tu pa na embaliranje (N22.7; Z10-2) ali na polnjenje v avtocisterne. Iz presipnih mest transportnih trakov (N22.6) je urejeno zajemanje odpadnega zraka, ki se ga vodi preko izpusta Z10-1 v atmosfero. Proizvodnja zmogljivost polifosfatov je določena s tehnološko enoto sušilnega stolpa s polikondenzacijo (N22.1), in sicer z vhodno toplotno močjo gorilcev, ki znaša 5,34 MW. Gorivo sušilnika je zemeljski plin.
- za proizvodnjo taljenih fosfatov vodimo raztopino soli na taline peči. Taljenje fosfatnih mešanic se vrši na štirih talilnih pečeh (od N23.1 do N23.4; Z3, Z4, Z5 in Z6) na zemeljski plin vhodnih toplotnih moči 470 kW, 470 kW, 460 kW in 450 kW. Na vsaki talilni peči sta nameščena dva plinska gorilnika. Pripravljene fosfatne mešanice se z dozirnimi napravami (elevatorji ali polžnim dozatorjem) dozirajo v talilne peči. Fosfatne mešanice se v talilnih pečeh (od N23.1 do N23.4) pod vplivom visoke temperature stalijo in kondenzirajo (v polifosfate), dobljena talina priteka iz peči na vrteči se hladilni krožnik (N23.5), ki ga indirektno ohlaja pretočni hladilni sistem – taljeni fosfati (N31). Ohlajena in strjena talina se nato s posebnim udarnim kladivom grobo zdrobi in zbira v samokolnicah, s katerimi se odvaža v korita za taline, od tam pa preko poševnega tračnega elevatorja v mehansko obdelavo – mlin ML R1 (N23.6) ter nato v silose S4 in S5 od tu pa na embaliranje taljenih fosfatov (N23.7).
- za proizvodnjo kristalnih fosfatov vodimo raztopino soli na kristalizacijo (N24), in sicer je na razpolago šest kristalizatorjev (od N24.1 do N24.6), ki jih indirektno hladi hladilna voda obtočnega hladilnega sistema – fosfati (N30). Ko je proces kristalizacije končan, se s centrifuguiranjem (N24.7) loči matično lužnico od kristalnih fosfatov. Matično lužnico, se začasno skladišči v zbirnih posodah za ML (N24.8) do ponovne uporabe v procesu nevtralizacije. Proizvodnja zmogljivost kristalnih fosfatov je določena s kristalizatorji (od N24.1 do N24.6), in sicer je zmogljivost posameznega kristalizatorja od 4-6 ton fosfatov na dan, odvisno od letnega časa (kristalizacija poteka hitreje v zimskem času).

Kalcijevi fosfati se proizvajajo na liniji za proizvodnjo kalcijevih fosfatov (N25), in sicer se vrši po naslednjih fazah: nevtralizacija H_3PO_4 (rafinat iz prve ekstrakcijske kolone N20.3) s $CaCO_3$ potekav nevtralizacijskem reaktorju – granulatorju (N25.1) v katerem poteka tudi granuliranje. Sledi sušenje v fluidizacijskem sušilniku (N25.2; Z9) v katerem se sušijo trdni delci v fluidiziranem sloju. Vroči plini, ki nastajajo v izgorevalni komori potujejo v sušilnik skozi perforirane plošče na kateri se nahaja material. Zaradi velike hitrosti (vzгона) se trdni delci dvignejo in s tem se pridobi velika medfazna površina za prenos toplote oziroma za boljše sušenje. Hlajenje granulata se vrši na transportnem traku (N25.3) z okoljskim zrakom. Na traku poteka tudi utrujevanje granulata. Sledi sejanje na trinivojskem situ (N25.4), Odsevek s preveliko granulacijo se vodi v mlin – kladivar (N25.5) na mletje ter nato na embaliranje (N25.6) končnega proizvoda. Proizvodnja zmogljivost

kalcijevih fosfatov je določena z zmogljivostjo sušilnika z vhodno toplotno močjo 1050 kW. Gorivo je zemeljski plin.

Kalcijev klorid se proizvaja na liniji za proizvodnjo kalcijevega klorida, in sicer z reakcijo med CaCO_3 in klorovodikovo kislino (HCl), ki poteka v nevtralizacijskem reaktorju – CaCl_2 (N26.1). Pri reakciji poleg kalcijevega klorida nastajata še voda in ogljikov dioksid, ki se odvajata v zrak preko izpusta Z12 v atmosfero. Dobljeni kalcijev klorid se najprej dvostopenjsko koncentrira na uparjalniku (N26.2), ki se ga indirektno ogreva s tehnološko paro (pridobljeno, na N32) nato se ga obdeluje v luskalniku (N26.3). Pastozni kalcijev klorid prihaja med valja, ki ga enakomerno porazdelita v tanki plasti po svoji površini. Valje z notranje strani hladi voda iz obtočnega hladilnega sistema – elektroliza (N8). Ko ohlajena tanka plast pade s površine kalcijevega klorida, se zdrobi ter nastanejo luske. Le te vodijo na sušenje v sušilnik (N26.4; Z13) z gorilcem na zemeljski plin vhodne toplotne moči 440 kW, ter nato pakira. Proizvodnja zmogljivost kalcijevega klorida je določena z zmogljivostjo luskalnika (N26.3), in sicer 1000 kg/h z vsebnostjo 78-80 % CaCl_2 .

Naprava za proizvodnjo aditivov z oznako N40 s proizvodno zmogljivostjo 1100 kg aditivov na uro, ima z napravo iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja skupne objekte za ravnanje z odpadki. V napravi potekajo mehanske operacije aditivov, ki jih v napravo dobijo kot surovine ter pakiranje.

Naprava za proizvodnjo izdelkov široke potrošnje, in sicer tehnološka enota za proizvodnjo pralnih praškov z oznako N50 s proizvodno zmogljivostjo 1875 kg/h ter tehnološka enota tekočih detergentov in čistil z oznako N51 s proizvodno zmogljivostjo 2600 komadov/uro, ima z napravo iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja skupne objekte za ravnanje z odpadki. V napravi potekajo mehanske operacije, ki jih v napravo dobijo kot surovine ter pakiranje.

Pregled rezervoarjev in drugih skladiščnih kapacitet ter pregled v njih skladiščenih snovi je podan v Prilogi 2 in v Prilogi 3 tega dovoljenja. Rez9 (utekočinjeni klor), Rez10 (utekočinjeni klor), Rez11 (utekočinjeni klor), Rez26 (amoniak) in Rez 27 (amoniak) so rezervoarji, ki so klasificirani kot tlačne posode.

Opis virov emisij v zrak

Naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja imajo šestnajst izpustov v zrak. Osnovni podatki o višini odvodnika, lokaciji in tehniki čiščenja na posameznem izpustu so podani v nadaljevanju obrazložitve v preglednici 28.

Naprava za proizvodnjo klora iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja ima izpust Z8, to je izpust za zajem odpadnega in presežnega klora, in sicer v absorpcijskem stolpu (N5), napolnjenim z NaOH, pri čemer nastaja natrijev hipoklorit, ki je tudi proizvodni produkt. Funkcija absorpcijskih stolpov (N5) je podrobno opisana pri opisu proizvodnih procesov.

Naprava za proizvodnjo natrijevega hidroksida iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja nima izpustov emisij snovi v zrak; pri proizvodnji natrijevega hidroksida nastajata klor in vodik, ki se ločeno in po plinotesnih sistemih zajemata za nadaljnjo uporabo.

Za primere izpada električne energije se za premostitev uporablja nepremični motorja z notranjim izgorevanjem nazivne toplotne moči 150 kW (Diesel agregat 1 z oznako N9), ki obratuje manj kot 300 ur letno. Emisije snovi v zrak izhajajo preko izpusta Z14.

Naprava za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja ima izpust Z7 iz peči za sežig klora in vodika, pri čemer nastaja plinasti klorovodik, ki se že v sami peči absorbira v vodi, tako da nastaja klorovodikova kislina. Na izpustu Z7 je nameščen mokri pralnik z demineralizirano vodo, ki absorbira preostali plinasti klorovodik. Poleg neabsorbiranega klorovodika se v odpadnih plinih lahko pojavlja tudi nezreagirani klor.

Naprava za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja ima dvanajst izpustov. Iz linije nevtralizacijskih reaktorjev (N20) skozi izpust Z11 izhaja vodna para, ki nastaja pri nevtralizacijskih reakcijah. Proizvodnja polifosfatov odvaja odpadne pline skozi tri izpuste, in sicer:

- iz sušilnega stolpa s polikondenzacijo skozi izpust Z2, ki ima kot tehniko zmanjševanja emisij nameščena dva zaporedno vezana ciklona ter mokri pralnik. Trdni delci, ki se ujamejo v ciklonih, se s polžnim transporterjem vračajo v spodnji konus sušilnega stolpa s polikondenzacijo (N22.1). Odpadna voda iz mokrega pralnika se vrača nazaj v proces, in sicer v pripravo alkalne raztopine (N21.1). Tipične emisije so prašni delci ter zgorevalni plini, ki nastajajo pri izgorevanju zemeljskega plina v sušilnem stolpu s polikondenzacijo (N22.1).
- odpadni plini iz mehanske obdelave polifosfatov, in sicer iz vsipne drče (N22.3), vibracijskega sita (N22.4) in iz mlina klavar (N22.5), ter transportnih trakov skozi izpust Z10-1 ter odpadni plini, ki nastanejo pri embalaranju skozi izpust Z10-2. Na obeh izpustih sta nameščena vrečasta filtra.

Iz proizvodnje taljenih fosfatov iz štirih talilnih peči skozi izpuste Z3, Z4, Z5 in Z6, pri čemer izhajajo tipične emisije, ki nastajajo pri izgorevanju zemeljskega plina. Prašnih emisij iz talilnih peči ni.

Iz proizvodnje kalcijevih fosfatov izhajajo odpadni plini iz fluidizacijskega sušilnika skozi izpust Z9 na katerem je nameščen vrečasti filter. Izhajajo tipične emisije, ki nastajajo pri izgorevanju zemeljskega plina ter emisije prahu.

Preglednica 29: Gauss-Krugerjevi koordinati, višina odvodnika ter tehnika čiščenja na posameznem izpustu iz naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja.

Zap. št.	Oznaka izpusta	Gauss – Krugerjevi koordinati		Višina odvodnika (m)	Pretok odpadnih plinov (m ³ /h)	Tehnika čiščenja oziroma brez čiščenja (/)	Naprava iz 1. točke izreka tega dovoljenja
		Y	X				
1.	Z1	507542	109728	65	15500 (opomba: izmerjen)	/	1.3
2.	Z2	507497	109743	20	24000	dva zaporedno vezana ciklona in mokri pralnik	1.3
3.	Z3	507486	109948	15	1200	/	1.3
4.	Z4	507482	109947	15	2700	/	1.3
5.	Z5	507478	109950	17	1000	/	1.3
6.	Z6	507485	109940	17	1000	/	1.3
7.	Z7	507583	109590	18	200	mokri pralnik	1.2
8.	Z8	507596	109570	18	300	absorber	1.1
9.	Z9	507443	109701	5	21000	vrečasti filter	1.3
10.	Z10-1	507532	109648	15	7000	vrečasti filter	1.3
11.	Z10-2	507531	109651	15	7000	vrečasti filter	1.3
12.	Z11	507535	109657	8	35000	/	1.3
13.	Z12	507544	109606	10	100	/	1.3
14.	Z13	507543	109649	10	1000	ciklon	1.3
15.	Z14	507529	109733	4	/	/	1.1
16.	Z15	507556	109730	3	/	/	1.1

Iz proizvodnje kalcijevega klorida skozi izpust Z12 izhajata vodna para in ogljikov dioksid, ki nastaja pri nevtralizaciji v nevtralizacijskem reaktorju - granulator, skozi izpust Z13 pa se odvajajo tipične emisije, ki nastajajo pri izgorevanju zemeljskega plina ter emisije prahu iz fluidacijskega sušilnika (N25.2). Na izpust Z13 je nameščen ciklon.

Za primere izpada električne energije se za premostitev uporablja nepremični motor z notranjim izgorevanjem nazivne toplotne moči 160 kW (Diesel agregat 2 z oznako N35), ki obratuje manj kot 300 ur letno. Emisije snovi v zrak izhajajo preko izpusta Z15.

Iz kurilne naprave (N32), in sicer iz parnega kotla na zemeljski plin vhodne toplotne moči 10,4 MW, letnik 1988, se emisije snovi v zrak odvajajo skozi izpust Z1. Največja temperatura vode v kotlu je med 110°C in 210°C, presežek pritiska v njem pa med 0,05 MPa in 1,8 MPa. Parni kotel se uporablja za tehnologijo ter ogrevanje prostorov in se uvršča med srednje kurilne naprave. Podjetje bo predvidoma v letu 2008 namestilo nov parni kotel (N32.2) z vhodno toplotno močjo 6,5 MW, katerega emisije se bodo odvajale skozi izpust Z1. Novi kotel bo zamenjal obstoječega.

Opis virov emisij v vode

Industrijske odpadne vode nastajajo predvsem iz hladilnih sistemov in priprave vod v napravah iz točk 1.1 in 1.3 izreka tega dovoljenja.

V napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja se v tehnološki enoti priprava vode – elektroliza (N7) pripravlja demineralizirana voda, ki je potrebna za tehnološki proces kloralkalne elektrolize, in sicer za pripravo slanice (N1) in v elektrolizerju (N3). Vir vode za pripravo vode je javni vodovod zaradi potrebne čistosti vstopnih surovin, saj se z njo napaja katodni prostor elektroliznih celic ter pripravlja slanico. Pripravljena demineralizirana voda ima prevodnost manjšo od 10 μ S. Priprava vode - elektroliza (N7) je sestavljena iz dveh vzporednih linij anionskih in kationskih izmenjevalcev. Odpadna voda, ki nastaja pri regeneracijah navedenih ionskih izmenjevalcev s klorovodikovo kislino in natrijevim hidroksidom, se izteka v zbirno jamo industrijske čistilne naprave. Tu se jo obdela skupaj z ostalimi industrijskimi odpadnimi vodami, ki nastajajo v tehnološki enoti priprave slanice (N1), in sicer pri čiščenju filtrov z aktivnim ogljem (N1.2), regeneraciji šibko kislinskih kationskih izmenjevalcev (N1.3) ter odpadna voda iz desulfatizacije slanice. Očiščene industrijske odpadne vode se odvajajo preko iztoka V4 v vodotok Boben.

Industrijska čistilna naprava je sestavljena iz zbirne jame, nevtralizacijskega rezervoarja, črpalk, pH metra ter ostale merilno regulacijske opreme. Odpadne vode se stalno zbirajo v zbirni jami. Pred planiranim šaržnim izpustom v vodotok se vode prečrpajo v nevtralizacijski rezervoar, kjer se z dodatkom klorovodikove kisline in natrijevega hidroksida uravna pH. V primeru, da je v odpadni industrijski vodi prisoten aktivni klor, se v proces obdelave odpadne vode dodaja še vodikov peroksid. V industrijsko čistilno napravo se vozijo tudi odpadne vode iz priprave vode – fosfati (N33).

Obtočni hladilni sistem – elektroliza (N8) z nazivno močjo odvedenega toplotnega toka 4460 kW indirektno hladi tehnološke enote iz naprav iz točk 1.1, 1.2 in 1.3 izreka tega dovoljenja in sicer: v pripravi slanice (N1), hladilnik plinskega klora (N4.1), napravo za utekočinjanje klora (N4.5), absorpcijo (N5), peč za sežig vodika in klora (N10.1) ter hladilnik (26.2) na liniji za proizvodnjo CaCl₂. Za hladilni sistem se uporablja voda iz lastnega črpališča iz vodotoka Brnica. Hladilni vodi se dodaja samo pripravek na osnovi anorganskih fosforjevih spojin. Odpadna voda, ki nastaja samo ob izpraznitvi hladilnega sistema in remontu, predvidoma enkrat letno, se šaržno odvaja preko iztoka V13 v vodotok Boben.

V napravi za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 odpadne industrijske vode ne nastajajo. Voda iz mokrega pralnika za čiščenje odpadnih plinov na izpustu Z7 se v celoti porabi za proizvodnjo HCl.

V napravi za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 industrijske odpadne vode nastajajo iz priprave vode, proizvodnje pare ter iz hladilnih sistemov. V tehnološki enoti priprava vode – fosfati (N33) se pripravlja demineralizirana voda, ki se uporablja v kurilni napravi za proizvodnjo pare in tople vode, in sicer v kotlu 1 (N32.1). Za pripravo vode se uporablja voda iz lastnega črpališča iz vodotoka Brnica. Vodo se najprej obdela v reaktorju za dekarbonatizacijo (N33.1), ki je potrebna zaradi višjih zahtev glede kakovosti priprave vode za kotel 1 (N33.1). Odpadna voda, ki nastaja pri dekarbonatizaciji, se vrača nazaj v proces priprave apnenega mleka. Dekarbonatizirano vodo se preko peščenih filtrov (N33.2) vodi na ionske izmenjevalce (N33.3). Odpadna voda, ki nastaja pri regeneraciji ionskih izmenjevalcev (N33.3) se zbira in vozi na industrijsko čistilno napravo, kjer se jo očisti ter nato odvaja preko iztoka V4 v vodotok Boben. Črpalki za dovod napajalne vode do dekarbonatizatorja (N33.4), ki delujeta izmenično (ena v rezervi), se hladita s pretočnim hlajenjem (N34). Odpadna voda za hlajenje se po odtoku V7-2 preko iztoka V7 odvaja v vodotok Boben.

V kurilni napravi (N33), in sicer v kotlu 1 (N32.1) na zemeljski plin vhodne toplotne moči 10,5 MW se proizvaja tehnološka para, ki se uporablja za segrevanje oziroma uparjanje v tehnoloških enotah: v dekloraciji slanice (N2), in sicer v reaktorju za izpihovanje klora (N2.2), v dvostopenjskem uparjalniku – NaOH (N6), za ogrevanje nevtralizacijskih reaktorjev (N21.1, N21.2, N21.3, N21.5 in N21.6) ter ogrevanje uparjalnika (N26.6) pri proizvodnji CaCl_2 . Odpadne vode, ki nastajajo pri kaluženju kotla 1 (N32.1) se po odtoku V7-1 preko iztoka V7 odvajajo v vodotok Boben.

Obtočni hladilni sistem – fosfati (N30) z nazivno močjo odvedenega toplotnega toka 3000 kW indirektno hladi tehnološke enote iz naprav iz točke 1.3 in sicer protitočne ekstrakcijske kolone (N20.3), kristalizatorje (N24.1 do N24.6) ter rotacijski hladilnik (N22.2) v fazi polikondenzacije (N22). Odpadne vode se šaržno odvajajo preko iztoka V3 enkrat letno v vodotok Boben. Za hladilni sistem se uporablja voda iz lastnega črpališča in se jo pripravi s fosfatnim dodatkom.

Industrijske odpadne vode nastajajo tudi pri pretočnem hlajenju črpalk (N34), ki hladi črpalki za dovod vode (N33.4) iz priprave vode so parnega kotla (N32.1) z nazivno močjo 22 kW in se skozi odtok V7-2 odvajajo v vodotok Boben. Uporabljena voda je iz lastnega črpališča brez dodatkov za pripravo vode pred uporabo.

Komunalne odpadne vode se direktno odvajajo v vodotok Boben. Pralne odpadne vode, ki nastanejo pri čiščenju tal v proizvodnji aditivov in v proizvodnji široke potrošnje iz točk 1.4 in 1.5 izreka tega dovoljenja se štejejo za komunalne odpadne vode.

Opis virov hrupa in elektromagnetnega sevanja

Glavni viri hrupa naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja so naslednje tehnološke enote in delovni postopki: praznjenje soli iz železniških vagonov, praznjenje tovornih vozil s kalcijevim karbonatom in pri njegovem transportu do reaktorja, hrup strojev, obratovanje motorjev, črpalk, hladilnih stolpov, ventilatorjev in obratovanje odpraševalnih naprav.

Na industrijskem kompleksu se nahaja vir elektromagnetnega sevanja: in sicer transformatorska postaja z elektroenergetskimi povezavami, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV.

Vrste odpadkov

V napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja nastajajo odpadki, kot so odpadno fosfatno blato, odpadne membrane iz kloralkalne elektrolize, zavržene laboratorijske kemikalije, ki vsebujejo nevarne snovi, ionske izmenjevalne smole, razne vrste embalaže in embalaže, onesnažene z nevarnimi snovmi, komunalni odpadki, odpadni akumulatorji, odpadne čistilne krpe, odpadna absorpcijska sredstva, onesnažena z nevarnimi snovmi, izrabljene avtomobilske gume, odpadno strojno mazalno olje, odpadne železne in druge kovine in drugi odpadki iz vzdrževanja naprav iz točke 1. izreka tega dovoljenja.

Količina odpadkov, ki nastane zaradi izvajanja dejavnosti v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja je nad 150 ton nenevarnih in nad 200 kg nevarnih odpadkov, zato ima upravljavec izdelan Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje štirih let, in sicer 2005-2008, ki ga je upravljavec izdelal v januarju 2005. Odpadki se oddajajo zbiralcem, predelovalcem ali odstranjevalcem odpadkov, ki so vpisani v evidenco oseb, ki ravnajo z odpadki ter se z njimi ravnajo skladno s predpisi s področja ravnanja z odpadki.

Upravljavec ima potrebne kapacitete in postopke za predelavo odpadkov, kot so odpadne kisline, hidroksidi, soli, druge odpadne kemikalije ter plini, ki so razvrščeni kot nevarna ali kot nenevarna snov. Upravljavec lahko na napravah iz točk 1.1 in 1.3 izreka tega dovoljenja predeluje odpadke drugih imetnikov s klasifikacijskimi številkami 060101* (žveplova in žveplasta kislina; predeluje na tehnološki enoti (v nadaljevanju TN) N25.1), 060102* (solna kislina; TN N2, TN N26), 060104* (fosforjeva in fosforasta kislina; TN N25.1), 060106* (druge kisline (TN N2, TN N25.1), 060199 (drugi tovrstni odpadki; TN N25.1, TN N2), 060201* (kalcijev hidroksid; TN N26), 060203* (amoniak; TN N21.6), 060204* (natrijev in kalijev hidroksid; TN N2, TN N3, TN N21.2), 060299 (drugi tovrstni odpadki (TN N3, TN N21.2), 060704* (raztopine in kisline, kot je na primer kontaktna kislina; TN N25.1), 160505 (plini v tlačnih posodah, ki niso zajeti v 160504; TN N5) 160507* (zavržene anorganske kemikalije, ki so sestavljene ali vsebujejo nevarne snovi; TN N5), 160509 (zavržene kemikalije, ki niso zajete v 160506, 160507 ali 160508; TN N5, TN N21.2), 161003* (vodni koncentracije, ki vsebujejo nevarne snovi; TN N5), 200114* (kisline; TN N2, TN N26) in 200115* (alkalije; TN N2, TN N3). Za predelavo odpadkov v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja ima upravljavec izdelan Načrt ravnanja z odpadki za obdobje štirih let, in sicer 2006-2010, ki ga je upravljavec izdelal v oktobru 2006.

Upravljavec naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja ima za zagotavljanje izpolnjevanja svojih obveznosti v zvezi z embalažo in odpadno embalažo, sklenjeni pogodbi z družbo za ravnanje z odpadno embalažo, ki kot gospodarska družba v skladu s predpisi zagotavlja ravnanje z odpadno embalažo.

Učinkovita raba vode

Upravljavec za tehnološke namene uporablja vodo iz:

- lastnega črpaljšča iz potoka Brnica, ki se jo uporablja za:
  - o obtočni hladilni sistem – elektroliza (N8)
  - o obtočni hladilni sistem – fosfati (N30)
  - o pretočni hladilni sistem – taljeni fosfati
  - o pretočno hlajenje črpalk (N34) inž
  - o vodo za proizvodnjo pare v kurilni napravi (N32), in sicer v kotlu (N32.1)
- iz javnega vodovoda, ki se jo uporablja:
  - o v elektrolizi v fazi priprave vode (N1)
  - o in v elektrolizerju (N3).

Upravljavec potrebuje dovoljenje za rabo vode za latno črpaljšče iz potoka Brnica, ki nima lastnosti pitne vode kot tudi dovoljenje za rabo pitne vode v tehnološke namene.

IV. Pravna podlaga za določitev zahtev v zvezi z emisijami, dopustnih vrednosti emisij, obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa in poročanje ter razlogi za odločitev

Na podlagi 9. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) se dopustne vrednosti emisij, tj. mejne vrednosti emisij v vode, zrak in/ali tla, porabe naravnih virov in/ali energije ali drug ustrezen parameter, naveden v okoljevarstvenem dovoljenju, ki med obratovanjem naprave ne sme biti presežen, določijo za snovi iz priloge 2, ki je sestavni del navedene uredbe, razen v primeru, če nastanek teh snovi pri delovanju naprave ni mogoč. Ne glede na to se v dovoljenju lahko določijo dopustne vrednosti emisij tudi za snovi, ki niso navedene v prilogi 2, če pomembno prispevajo k obremenjevanju okolja iz naprave glede na njegovo kakovost in predpisane standarde kakovosti

okolja. Dopustne vrednosti emisij morajo biti strožje od vrednosti, dosegljivih z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik ali predpisanih mejnih vrednosti, če je to potrebno zaradi doseganja predpisanih standardov kakovosti okolja. Poleg dopustnih vrednosti emisije se v dovoljenju določijo tudi obratovalni pogoji, potrebni za zagotavljanje visoke stopnje varstva okolja kot celote, ki temeljijo na uporabi najboljših razpoložljivih tehnik.

Naslovni organ je za napravo iz 1. točke izreka tega dovoljenja določil zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak na podlagi 17. člena ZVO-1 in 5., 7., 8., 31., 33., 34., 42., 43., in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07).

Obveznosti v zvezi s poslovníkom in vodenjem obratovalnega dnevnika, ki so določene v točkah 2.1.5 in 2.1.6. izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil na podlagi 42. in 43. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07).

Naslovni organ je na podlagi poročil o meritvah v okviru obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak navedenih v poglavju III obrazložitve tega dovoljenja za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja ugotovil, da največji masni pretok, celotnega prahu ne presega 1 kg/h in da največji masni pretok žveplovih oksidov in dušikovih oksidov ne presega 20 kg/h, zato upravljavcu skladno z določbami 11. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) ni določil pogojev v zvezi kakovostjo zunanjega zraka, upravljavcu pa je določil obveznosti glede zagotavljanja mejnega masnega pretoka dušikovih oksidov, žveplovih oksidov ter celotnega prahu kot je navedeno v točki 2.2 izreka tega dovoljenja.

Za napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na podlagi 5. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 73/94, 68/96, 109/01 in 41/04) ter 23. in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07). Zaradi nizkega pretoka odpadnih plinov (300 m³/h) je naslovni organ dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz absorberja klora iz proizvodnje klora določil kot mejni masni pretok. Za naprave za proizvodnjo toplote in električne energije dopustne vrednosti emisij snovi v zrak določil na podlagi 12. in 23. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav (Uradni list RS št. 34/07 in 81/07) in 5. in 11. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS št. 34/07, 81/07) in 5. člena Uredbe (ES) št. 2037/2000 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 244, 29.9.2000) ter 3., 6., 7., 8., 9. in 13. člena Pravilnika o ravnanju z odpadnimi ozonu škodljivimi snovmi (Uradni list RS, št. 42/03).

Naslovni organ je na podlagi predloženih podatkov v vlogi ugotovil, da sta nepremična motorja z notranjim izgorevanjem namenjena samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike in da za njih upravljavec v preteklosti zagotavljal obratovalnega monitoringa ter da za njih v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ni dokazal, da izpolnjujeta pogoje za stalno obratovanje. Na podlagi ugotovljenega je naslovni organ za nepremična motorja na podlagi 2. odstavka 6. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07) omejil obratovanje na 300 ur v letu, določil dopustne vrednosti za slučaj omejenega obratovanja in določil obveznost letnega poročanja o obratovanju.

Za napravo za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na podlagi 5. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 73/94, 68/96, 109/01 in 41/04) ter 23. in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07). Zaradi nizkega pretoka odpadnih plinov (200 m³/h) je naslovni organ dopustne vrednosti emisij snovi v zrak iz absorberja klora iz proizvodnje klorovodikove kisline določil kot mejni masni pretok.

Za napravo za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja je naslovni organ določil dopustne vrednosti emisije snovi v zrak na podlagi 3. in 5. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 73/94, 68/96, 109/01 in 41/04) ter 21. in 23. in 49. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07). Skladno z določili 1.2b točke priloge 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) je naslovni organ za peči sušilnikov, pri katerih odpadni plini ali plamen neposredno segrevajo, sušijo ali drugače obdelujejo proizvode določil računsko vsebnost kisika 17%.

Naslovni organ je obseg in obveznosti izvajanja obratovalnega monitoringa ter poročanja za emisije snovi v zrak določil na podlagi 16., 22., 25. in 26. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 71/00, 99/01, 17/03 in 41/04), 5., 38., 39 in 48. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) in 6. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih plinskih turbin z vhodno toplotno močjo manj kot 50 MW in nepremičnih motorjev z notranjim zgorevanjem (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07).

Ker so bile dopustne vrednosti za napravo določene na podlagi Priloge 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07) je naslovni organ določil pogostost izvajanja obratovalnega monitoringa na vsake tri leta oziroma tako kot je določeno v točki 2.3.8 izreka tega dovoljenja.

Skladno z 2. odstavkom 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) naslovni organ ni določil dopustnih vrednosti za emisije toplogrednih plinov, saj gre za napravo, v kateri se izvaja dejavnost, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov. Upravljevec ima skladno z dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov št. 35433-91/2004 z dne 27.12.2004, ki ga je izdal Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, pravico do emisije toplogrednih plinov.

Dopustne vrednosti parametrov za odpadne vode, navedene v točki 3.2 izreka tega dovoljenja, so bile določene v skladu s 3. in 5. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS št. 47/05 in 45/07), 3. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za kloralkalno elektrolizo (Uradni list RS št. 81/07), 4. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za pripravo vode (Uradni list RS št. 28/00 in 41/04), 8. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS št. 28/00 in 41/04), največja dovoljena letna količina nevarne snovi pa v skladu z 9. in 15. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07).

V skladu s 15. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) je potrebno v okoljevarstvenem dovoljenju določiti tudi največjo letno količino nevarnih snovi. Naslovni organ je v preglednici 18 tega dovoljenja določil največjo letno količino nevarnih snovi za parametra mineralna olja in adsorbiljive organske halogene - AOX v industrijski odpadni vodi na osnovi 9. člena zgoraj citirane uredbe, pri čemer je bil upoštevan srednji nizki pretok vodotoka Boben, ki po podatkih naslovnega organa na mestu iztokov znaša 0,21 m³/s.

V skladu s 1. odstavkom 8. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) je bil določen tudi mejni emisijski delež oddane toplote. Emisijski delež oddane toplote pomeni dnevno povprečje razmerja med močjo toplote, ki se odvede z odpadnimi vodami v vodotok Boben in toplotno močjo, ki je potrebna, da bi se voda v vodotoku na mestu iztoka, popolnoma premešana z odpadno vodo, segrela za 3 K. Mejni emisijski delež oddane toplote se določa za vso odpadno vodo, ki se odreja

v vodotok Boben - iztoki V1, V3, V4, V7 in V13 in za odvajanje odpadnih vod iz naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja ne sme presegati vrednosti 1.

Upravljavec mora z občasnimi meritvami temperature in pretoka odpadnih vod na iztokih V1 (merilno mesto V1MM1), V3 (merilno mesto V3MM1), V4 (merilno mesto V4MM1), V7 (merilni mesti V7MM1, V7MM2) in V13 (merilno mesto V13MM1), kot je določeno v točki 3.3.2, zagotoviti izračun dejanskega emisijskega deleža oddane toplote.

Pri določitvi mejnega emisijskega deleža oddane toplote je bil odsek vodotoka Boben, v katerega se odvajajo odpadne vode iz podjetja, upoštevan kot voda, ki se skladno s Pravilnikom o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih rib (Uradni list RS, št. 28/05) ne uvršča niti v salmonidne niti med ciprinidne vode.

Naslovni organ je za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja določil ukrepe v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode, na podlagi 17. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), 5. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za kloralkalno elektrolizo (Uradni list RS št. 81/07), 5. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za pripravo vode (Uradni list RS št. 28/00 in 41/04) in 9. členom Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS št. 28/00 in 41/04).

Obveznosti v zvezi s poslovnikom in vodenjem obratovalnega dnevnika, ki so določene v točkah od 3.1.6. do 3.1.8. je naslovni organ določil na podlagi 30. in 31. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07), obveznost iz točke 3.1.9 in 3.1.10 pa na podlagi 20. člena iste uredbe.

Naslovni organ je na podlagi 1. točke 19. člena in 1. točke 20. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) v točki 3.1.12 in 3.1.13 izreka tega dovoljenja določil obveznost priključitve odpadnih komunalnih in industrijskih odpadnih vod upravljavca na javno kanalizacijo, za katero se načrtuje zaključitev s postavitvijo komunalne čistilne naprave v letu 2010.

Program obratovalnega monitoringa v okoljevarstvenem dovoljenju in obveznosti v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem za emisije snovi in toplote v vode je določen na podlagi 5., 7., 10. in 11. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS št. 74/07) in z upoštevanjem analize tehnološkega procesa, ki povzroča onesnaženost odpadne vode. Naslovni organ je na podlagi navedb v vlogi ugotovil, da pri običajnem obratovanju naprave niso presežene letne količine snovi, ki se emitirajo v vode in za katere je treba zagotoviti poročanje v skladu z Uredbo 166/2006/ES, zato v skladu z drugim odstavkom 7. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 74/07) ni določil dodatnih parametrov.

Naslovni organ je v okoljevarstvenem dovoljenju pri določitvi nabora parametrov za industrijsko odpadno vodo na podlagi vloge upravljavca v skladu z 29. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07) zmanjšal nabor parametrov in odobril opustitev meritev parametrov nikelj, železo in amonijev dušik na merilnem mestu MMV4, svinec, amonijev dušik, nitritni dušik in hidrazin na merilnem mestu MMV7-1, baker, cink, celotni krom, hidrazin in nitritni dušik na merilnem mestu MMV13 in baker, cink, celotni krom, hidrazin in nitritni dušik na merilnem mestu MMV3. Iz mnenja pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa Regionalnega tehnološkega centra Zasavje, Hrastnik in iz analize tehnološkega procesa je razvidno, da je zavezanec upravičen do spremembe programa obratovalnega monitoringa, saj se zgoraj navedenih snovi ne uporablja nikjer v tehnološkem postopku oziroma niso prisotne niti v surovinah, niti ne nastajajo pri samem tehnološkem procesu

ali pa so prisotne v količinah, ki so manjše od količin iz preglednice 1, priloge 3 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 47/05 in 45/07). Ker je na naštetih merilnih mestih naslovni organ zmanjšal obseg obratovalnega monitoringa, je v preglednicah 20, 21, 22 in 23 določil letno količino emisij posameznega parametra v industrijski odpadni vodi, ki ne sme biti prekoračena.

Naslovni organ je določil zahteve v zvezi z emisijami hrupa za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja na podlagi 4., 7., 8., 9. in 11. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05).

Naslovni organ je določil mejne vrednosti kazalcev hrupa za naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja na podlagi 5. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05) in sicer preglednic 1, 4 in 5 priloge 1 te uredbe.

Obveznosti z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem zaradi emisij hrupa je naslovni organ določil na podlagi 7., 13., 14. in 15. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list, RS, št. 70/96, 45/02 in 41/04).

Zahteve v zvezi z elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju je naslovni organ določil na podlagi 13. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04).

V skladu s 17. členom Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS 70/96 in 41/04) za nizkofrekvenčni vir sevanja na II. območju ter za nizkofrekvenčni vir sevanja na I. območju, katerih nazivna napetost je manjša od 110 kV, ni treba zagotavljati obratovalnega monitoringa.

Pogoje za ravnanje z odpadki, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti v napravah iz 1. točke izreka tega dovoljenja, je naslovni organ določil na podlagi 8., 12., 13., 14., 18., 19., 20. in 22. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/04), pogoje za predelavo odpadkov je naslovni organ določil na podlagi 8., 12., 27. in 30. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/04) in pogoje za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo na podlagi 15. in 26. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07).

Obveznosti poročanja za odpadke, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti, so bile določene na podlagi 23. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/04), obveznosti poročanja za predelane odpadke pa so bile določene na podlagi 32. in 33. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/04). Ker je upravljavec vključen v skupni sistem ravnanja z odpadno embalažo, skladno s 46. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07), poroča zanj družba za ravnanje z odpadno embalažo.

Ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer je naslovni organ določil na podlagi 1. člena (točke 1.4, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.6 in 1.7) Pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79 in RS št. 67/02) in 19. člena ZVO-1 ter na osnovi opisov v vlogi, katere nevarne snovi se pri obratovanju naprave uporabljajo in zaradi katerih bi lahko prišlo do onesnaženja okolja.

Ugotovljeno je bilo, da se upravljavec v skladu s 5. in 6. členom Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 88/05) razvršča med obrate večjega tveganja glede na največjo možno zmogljivost skladiščnih kapacitet za skladiščenje klora (več kot 25 ton). Upravljavec mora skladno s 7. členom Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in

zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 88/05) za svoj obrat pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obrat, ki je vir večjega tveganja za okolje.

Naslovni organ je skladno s četrto točko prvega odstavka 8. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) določil tudi zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave iz 1. točke izreka tega dovoljenja.

Naslovni organ je skladno z določili 3. člena Uredbe o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št. 77/06) določil zahteve v zvezi s poročanjem v Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal.

Naslovni organ je izvedel presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami v skladu z 10. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) in pri tem upošteval merila, ki so določena v Prilogi 3 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), pri čemer so bili osnova za presojo uporabe najboljših razpoložljivih tehnik za obratovanje obravnavane naprave naslednji referenčni dokumenti: Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah v industriji kloralkalnih izdelkov (Reference Document on Best Available Techniques in the Chlor-Alkali Manufacturing Industry izdan dec/2001), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o proizvodnji anorganskih kemikalij v velikih količinah – trdne in druge (Reference Document on Best Available Techniques in the Large Volume Inorganic Chemicals – Solid & Others, LVIC-S, izdan okt/2006), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o obdelavi odpadnih vod in odpadnih plinov v kemični industriji (Reference Document on Best Available Techniques on Waste Water and Waste Gas treatment, CWW izdan feb/2003), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah zmanjševanja emisij pri skladiščenju surovin ali nevarnih snovi (Reference Document on Best Available Techniques on Emission from Storage, ESB, izdan jul/2006), Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah o osnovnih pravilih monitoringa (Reference Document on the General Principles of Monitoring, MON, izdan jul/2003) in Referenčni dokument o najboljših razpoložljivih tehnikah pri industrijskih hladilnih sistemih (Reference Document on Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems, CV izdan dec/2001).

Skladno z drugim odstavkom 10. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07) mora upravljavec pri načrtovanju ali večji spremembi naprave izbrati tehniko za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi, ki je enakovredna najboljši razpoložljivi tehniki in ki zagotavlja, da dopustne vrednosti ne bodo dosežene.

Naslovni organ je na podlagi podatkov v vlogi in na podlagi primerljivih razpoložljivih tehnik ugotovil, da upravljavec z obratovanjem naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja lahko dosega enakovredne okoljske vplive, izražene z emisijskimi vrednostmi, s porabo naravnih virov in energije ali z drugimi ustreznimi parametri, kot se dosegajo z uporabo najboljših dosegljivih tehnik, navedenih v referenčnih dokumentih, ki so citirani v točki III. obrazložitve tega dovoljenja.

Naslovni organ je na podlagi v točki III. obrazložitve tega dovoljenja ugotovljenega dejanskega stanja in dokazov, na katere je oprto, ugotovil, da upravljavec zagotavlja: preprečevanje

onesnaževanja okolja večjega obsega, preprečevanje nastajanja odpadkov skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predelavo odpadkov ali njihovo odstranjevanje, skladno s predpisi, učinkovito rabo energije.

Navedeno pomeni, da so pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja izpolnjeni, zato je naslovni organ upravljavcu na podlagi 1. odstavka 72. člena ZVO-1 izdal okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje štirih naprav iz 1. točke izreka tega dovoljenja.

Hkrati je bilo treba stranki določiti pogoje v smislu izpolnjevanja določil zakonodaje varstva okolja. V dovoljenju so skladno z 8. členom Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), ki določa podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja, in na podlagi pravnih podlag, ki so navedene točki IV. obrazložitve tega dovoljenja, določene zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak in dopustne vrednosti emisij snovi v zrak, zahteve v zvezi z emisijami snovi in toplote v vode in dopustne vrednosti emisij snovi in toplote v vode, zahteve v zvezi z emisijami hrupa v naravno in življenjsko okolje in dopustne vrednosti kazalcev hrupa, okoljevarstvene zahteve za ravnanje z odpadki, in sicer tako za ravnanje z odpadki, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti kakor tudi za predelavo odpadkov ter ravnanje z embalažo in odpadno embalažo. Z dovoljenjem je določena tudi obveznost upravljavca z zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, emisij snovi in toplote v vode, emisij hrupa v naravno in življenjsko okolje in obveznost poročanja za odpadke, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti ter za predelane odpadke. Naslovni organ je določil tudi zahteve za učinkovito rabo vode in energije in ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote ter zmanjševanje tveganja ob nesrečah in obvladovanje nenormalnih razmer, in sicer je določil posebne zahteve, ki se nanašajo na skladiščenje, ravnanje in prenos snovi in zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave. Prav tako so v okoljevarstvenem dovoljenju določeni posebni pogoji, ki se nanašajo na spremljanje porabe energije, vode, osnovnih in pomožnih materialov, emisij snovi v zrak in vodo ter nastanek odpadkov in na dolžnost poročanja o izpustih in prenosih onesnaževal.

V. Čas veljavnosti dovoljenja

Okoljevarstveno dovoljenje se skladno s tretjim odstavkom 69. člena ZVO-1 izdaja za obdobje desetih let. Skladno s četrtem odstavkom 14. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), začne čas veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja, ki je izdano upravljavcem obstoječih naprav, teči z dnem njegove dokončnosti.

Skladno s četrtem odstavkom 69. člena ZVO-1 se okoljevarstveno dovoljenje lahko podaljša, če naprava ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se okoljevarstveno dovoljenje podeljuje. Upravljavec mora zahtevati podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje šest mesecev pred iztekom njegove veljavnosti.

Skladno z 79. členom ZVO-1 preneha okoljevarstveno dovoljenje veljati s pretekom časa, za katerega je bilo podeljeno, z odvzemom ali s prenehanjem naprave ali upravljavca.

VI. Dolžnost obveščanja o spremembah in sprememba okoljevarstvenega dovoljenja

Vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, mora upravljavec skladno s 77. členom ZVO-1 pisno prijaviti naslovnemu organu, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Skladno s prvim odstavkom 8.

člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07 in 122/07), mora upravljavec v primeru spremembe upravljavca, najkasneje v 15 dneh obvestiti naslovni organ o novem upravljavcu. Upravljavec mora naslovni organ na podlagi 81. člena ZVO-1 pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Upravljavec, v primeru stečaja upravljavca pa stečajni upravitelj, mora naslovni organ pisno obvestiti o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave, če je uveden postopek likvidacije upravljavca ali začet stečajni postopek, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Zgoraj navedeni obvestili na podlagi 81. člena ZVO-1 morata vsebovati tudi navedbe in dokazila o izpolnjenosti zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave.

Skladno z določbami 78. člena ZVO-1 naslovni organ okoljevarstveno dovoljenje pred iztekom njegove veljavnosti spremeni po uradni dolžnosti, če: je zaradi čezmerne onesnaženosti okolja na območju, na katerem obratuje naprava, treba spremeniti v veljavnem dovoljenju določene mejne vrednosti emisij v vode, zrak ali tla ali dodatno določiti dopustne vrednosti emisij drugih onesnaževalcev; spremembe najboljših razpoložljivih tehnik omogočajo pomembno zmanjšanje emisije iz naprave ob razumno višjih stroških; obratovalna varnost procesa ali dejavnosti zahteva uporabo drugih tehnik ali to zahtevajo spremembe predpisov na področju varstva okolja, ki se nanašajo na obratovanje naprave. O nameri spremembe dovoljenja po uradni dolžnosti mora naslovni organ upravljavca pisno obvesti najmanj tri mesece pred izdajo odločbe o spremembi dovoljenja. Naslovni organ v odločbi o spremembi dovoljenja določi tudi rok, v katerem mora upravljavec uskladiti obratovanje naprave z novimi zahtevami. Naslovni organ pošlje spremenjeno okoljevarstveno dovoljenje tudi pristojni inšpekciji.

VII. Sodelovanje javnosti

Skladno s 14. členom Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 71/07), se za obstoječe naprave v postopku za pridobitev prvega okoljevarstvenega dovoljenja sodelovanje javnosti zagotovi z izdajo obvestila o izdanem okoljevarstvenem dovoljenju. Naslovni organ v 30 dneh po vročitvi dovoljenja strankam obvesti javnost o sprejeti odločitvi z objavo na krajevno običajen način, v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države. Objava mora vsebovati zlasti vsebino odločitve in glavne razloge za odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja.

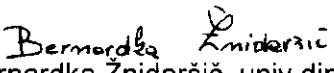
VIII. Stroški postopka

Skladno s prvim odstavkom 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1 in 126/07, v nadaljevanju: ZUP) gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka (ogläse, strokovno pomoč, itd.), v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku tega dovoljenja odločiti tudi o stroških postopka. Kot je razvidno iz 12.1 točke izreka te odločbe, bo naslovni organ o stroških postopka odločil s posebnim sklepom.

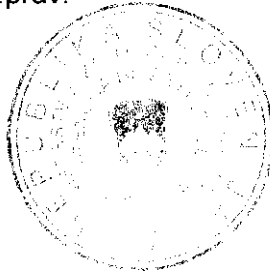
Upravna taksa po tarifnih številkah 1 in 3 taksne tarife zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07-ZUT-UPB3 in 126/07), v višini 250 točk, kar znaša 17,73 EUR, je bila plačana z upravnimi kolki RS in uničena na vlogi.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Ministrstvu za okolje in prostor, Agenciji RS za okolje, Vojkova cesta 1b, 1102 Ljubljana. Pritožbo se lahko kolkuje z upravnimi kolki v vrednosti 14,18 EUR, ali se predloži potrdilo o plačilu enakega zneska v primeru drugih oblik plačila upravne takse.

Postopek vodili:

Bernardka Žnidaršič, univ.dipl.inž.kem.inž.
višja svetovalka III

Nataša Petrovič, univ.dipl.prav.
podsekretarka

Tanja Dolenc, univ.dipl.inž.grad.
direktorica urada za varstvo okolja in narave

Priloge:

- Priloga 1: Seznam tehnoloških enot po napravah
- Priloga 2: Rezervoarji
- Priloga 3: Metoda merjenja koncentracije prostih oksidantov - kloratov (NaClO_3)

Vročiti:

- Tovarna kemičnih izdelkov d.d., Za Savo 6, 1430 Hrastnik (osebno)

Poslati po 4. odstavku 72. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US in 33/07-ZPNačrt):

- Občina Hrastnik, Pot Vitka Pavliča 5, 1430 Hrastnik
- Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor Inšpekcija za okolje, Dunajska 47, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Območna enota Ljubljana, izpostava Trbovlje, Ulica 1. julija, 1420Trbovlje

PRILOGA 1

Preglednica 1: Seznam tehnoloških enot po napravah

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
		Napravi za proizvodnjo kloralkalnih izdelkov iz točke 1.1 izreka tega dovoljenja	
N1		Priprava slanice	
	N1.1	Topilnik natrijevega klorida	
	N1.2	Filter z aktivnim ogljem (2 kom)	
	N1.3	Šibko kisli ionski izmenjevalec (3 kom)	
N2		Dekloracija slanice	
	N2.1	Rezervoar za kemijsko obdelavo slanice in pregrevanje s paro	
	N2.2	Rezervoar za izpihovanje klora	
N3		Elektrolizer z membranskimi celicami – 120 kom	$P_{ei}=6\text{MW}$
N4		Utekočinjanje klora	
	N4.1	Hladilnik plinskega klora	
	N4.2	Filter plinskega klora	
	N4.3	Stolp za sušenje klora	
	N4.4	Kompresor za komprimiranje klora	
	N4.5	Naprava za utekočinjanje klora	$P_o = 42\text{kW}$ Hladivo = HCFC22
	N4.6	Polnilnica klora	
N5		Absorpcija	
	N5.1	Absorpcijski stolp 1	
	N5.2	Absorpcijski stolp 2	
N6		Dvostopenjski uparjalnik - NaOH	
N7		Priprava vode - elektroliza	
	N7.1	Linija ionskih izmenjevalcev 1 – anionski	
	N7.2	Linija ionskih izmenjevalcev 2 – kationski	
N8		Obtočni hladilni sistem - elektroliza	$P_{vh} = 4,46 \text{ MW}$
N9		Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – Diesel agregat 1	$P_{ei}=0,15 \text{ MW}$ Gorivo= diesel gorivo D2
		Naprava za proizvodnjo klorovodikove kisline iz točke 1.2 izreka tega dovoljenja	
N10		Linija za proizvodnjo klorovodikove kisline	
	N10.1	Peč za sežig vodika in klora	Vžig: električna iskra
	N10.2	Absorber	

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
		Naprava za proizvodnjo anorganskih soli iz točke 1.3 izreka tega dovoljenja	
N20		Čiščenje tehnične H ₃ PO ₄	
	N20.1	Kemično čiščenje s KMnO ₄	
	N20.2	Čiščenje aktivnim ogljem	
	N20.3	Ekstrakcijske kolone (tri)	
N21		Linija nevtralizacijskih reaktorjev	
	N21.1	Priprava alkalne raztopine – reaktor N1	
	N21.2	Nevtralizacijski reaktor NR1	
	N21.3	Nevtralizacijski reaktor NR2	
	N21.4	Puferski rezervoar N4	
	N21.5	Nivojska posoda NP	
	N21.6	Nevtralizacijski reaktor – NH ₄	
N22		Polikondenzacija	
	N22.1	Sušilni stolp s polikondenzacijo	P _{vh} = 5,34 MW Gorivo: Zemeljski plin
	N22.2	Rotacijski hladilnik	
	N22.3	Mehanska obdelava – vsipna drča	
	N22.4	Mehanska obdelava – vibracijsko sito –SITO2	
	N22.5	Mehanska obdelava - Mlin - kladivar	
	N22.6	Mehanska obdelava – transportni trakovi	
	N22.7	Embaliranje polifosfatov	
N23		Taljenje polifosfatov	
	N23.1	Talilna peč 1	P _{vh} = 470 kW Gorivo: Zemeljski plin
	N23.2	Talilna peč 2	P _{vh} = 470 kW Gorivo: Zemeljski plin
	N23.3	Talilna peč 3	P _{vh} = 460 kW Gorivo: ZP
	N23.4	Talilna peč 4	P _{vh} = 450 kW Gorivo: Zemeljski plin
	N23.5	Hladilni krožnik	
	N23.6	Mehanska obdelava – mlin ML R1	
	N23.7	Embaliranje taljenih fosfatov	
N24		Kristalizacija	
	N24.1	Kristalizator 1	
	N24.2	Kristalizator 2	
	N24.3	Kristalizator 3	
	N24.4	Kristalizator 4	
	N24.5	Kristalizator 5	
	N24.6	Kristalizator 6	
	N24.7	Centrifugiranje	
	N24.8	Zbirne posode za ML	

Kratka ime tehnoloških enot	Oznaka delov tehnoloških enot	Naziv tehnološke enote	Osnovne karakteristike
N25		Linija za proizvodnjo kalcijevih fosfatov	
	N25.1	Nevtralizacijski reaktor - granulator	
	N25.2	Fluidizacijski sušilnik	$P_{vh} = 1,05 \text{ MW}$ Gorivo: Zemeljski plin
	N25.3	Transportni trak - utrjevanje	
	N25.4	Trinivojsko sito	
	N25.5	Mlin - kladivar	
	N25.6	Embaliranje kalcijevih P	
N26		Linija za proizvodnjo kalcijevega klorida	
	N26.1	Nevtralizacijski reaktor – CaCl_2	
	N26.2	Uparjalnik	
	N26.3	Luskalnik	1 tono/h
	N26.4	Sušilnik	
N30		Obtočni hladilni sistem - fosfati	$P_Q = 3 \text{ MW}$
N31		Pretočni hladilni sistem – taljeni fosfati	$P_Q = 0,5 \text{ kW}$
N32		Kurilna naprava	
	N32.1	Kotel 1, letnik 1988	$P_{vh} = 10,4 \text{ MW}$ Gorivo: Zemeljski plin
	N32.2	Kotel 2, novi	$P_{vh} = 6,5 \text{ MW}$ Gorivo: Zemeljski plin
N33		Priprava vode – fosfati	
	N33.1	Reaktor za dekarbonatizacijo	
	N33.2	Peščeni filtri	
	N33.3	Ionski izmenjevalci	
	N33.4	Črpalke za dovod vode do kurilne naprave	
N34		Pretočno hlajenje črpalke	
N35		Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – Diesel agregat	$P_{el} = 0,16 \text{ MW}$ Gorivo= diesel gorivo D2
		Naprava za proizvodnjo aditivov iz točke 1.4 izreka tega dovoljenja	
N40		Proizvodnja aditivov	
	N40.1	Priprava in tehtanje surovin	
	N40.2	Sejanje mešanje	
	N40.3	Pakiranje, paletiziranje	
	N40.4	Skladiščenje	
		Naprava za proizvodnjo izdelkov široke potrošnje iz točke 1.5 izreka tega dovoljenja	
N50		Proizvodnja pralnih praškov	
	N50.1	Priprava in tehtanje surovin	
	N50.2	Mešanje	
	N50.3	Pakiranje	
	N50.4	Skladiščenje	
N51		Proizvodnja tekočih detergentov in čistil	
	N51.1	Priprava in tehtanje surovin	
	N51.2	Mešanje	
	N51.3	Pakiranje	
	N51.4	Skladiščenje	

PRILOGA 2

Preglednica 1: Rezervoarji

Oznaka	Interna oznaka	Volumen rezervoarja (m ³)	Nomeščen v (skupnem) lovilnem prostoru (m ³)	Tip rezervoarja	Vrsta snovi v rezervoarju
Rez1	15VT01	140	264	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (ultrazvočni merilec nivoja)	NaOH (48-50%)
Rez2	15VT02	100		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	NaOH (30-50%)
Rez3	15VT03	80		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	NaOH (30-50%)
Rez4	15VT04	80		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	NaOH (30-50%)
Rez5	16VT0	100	258	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16), brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)
Rez6	16VT02	100		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16), brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)

Oznaka	Interna oznaka	Volumen rezervoarja (m ³)	Nameden v (skupnem) lovilnem prostoru (m ³)	Tip rezervoarja	Vrsta snovi v rezervoarju
Rez7	16VT03	100		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16),, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)
Rez8	16VT04	100		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16),, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)
Rez12	07VT05	20		atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16),, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (ultrazvočni merilec nivoja)	H ₂ SO ₄ (98%)
Rez15	07VT06	5		pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16),, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)
Rez16	07VT07	5		pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi (Rez5, Rez6, Rez7, Rez8, Rez12, Rez15 in Rez16),, brez iztoka, prevlečeni s PE folijo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolnitvi (radarski merilec nivoja)	HCl (32 – 37%)
Rez17	R301	260		260	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v samostojni betonski lovilni skledi brez iztoka, premazani s kislino odporno snovjo, opremljen z napravo proti prepolnitvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)
Rez18	SR1	110	150	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, premazani s kislino odporno snovjo, opremljen z napravo proti prepolnitvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	Očiščena H ₃ PO ₄ (52%)

Oznaka	Interna oznaka	Volumen rezervoarja (m ³)	Nameščen v (skupnem) lovilnem prostoru (m ³)	Tip rezervoarja	Vrsta snovi v rezervoarju
Rez21	TR1	60		vmesna tehnološka posoda, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, premazani s kislinoodporno snovjo, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	H ₃ PO ₄ (70%)
Rez19	SR2	85	98	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v samostojni betonski lovilni skledi brez iztoka, premazani s kislinoodporno snovjo, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	Prehrambena H ₃ PO ₄ (93%)
Rez20	SR3	35	35	atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v samostojni betonski lovilni skledi brez iztoka, premazani s kislinoodporno snovjo, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	KOH (48%)
Rez22	TR2	35	150	pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE oblogo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	TBP – tributilfosfat (96%)
Rez23	TR3	35		pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi T, brez iztoka, prevlečeni s PE oblogo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	Rafinat H ₃ PO ₄ (30 - 40% H ₃ PO ₄)
Rez24	TR4	35		pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE oblogo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	Organska faza TBP in rafinata H ₃ PO ₄ (10% H ₃ PO ₄)
Rez25	TR5	35		pretočna izvedba, atmosferski, nadzemni; enoplaščni, vertikalni, v skupni betonski lovilni skledi, brez iztoka, prevlečeni s PE oblogo, odporno na jedke snovi, opremljen z napravo proti prepolutvi (nivojsko stikalo in ultrazvočni merilec nivoja)	Organska faza TBP in rafinata H ₃ PO ₄ (10% H ₃ PO ₄)

PRILOGA 3

Metoda merjenja koncentracije prostih oksidantov - kloratov (NaClO_3)

- NAMEN UPORABE: Slanica
- PRINCIP METODE: Titracija ClO_3^- ionov z raztopino KMnO_4 v kislem mediju na indikator $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$.
- REAGENTI: - 0.1 N $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$: zatehtaj 13,9 g $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ p.a., raztopi v 200 mL 2-krat dest. vode, dodaj 10 mL konc. H_2SO_4 in dopolni do 1000mL. Če je pripravljena raztopina motna, jo prefiltriraj.
- faktor za 0.1N $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$: 50 ml 0.1N $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ odpipetiraj v 300 ml erlenmajerico, razredči z malo vode in dodaj 3 ml H_2SO_4 1:1. Raztopina naj vre 10 minut, nato jo ohladi in titriraj z 0.1N KMnO_4 . Poraba 0.1N KMnO_4 pomeni faktor 0.1N $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$.
- PRIBOR: običajni laboratorijski pribor, analitska tehtnica (0.0001g)
- POSTOPEK: Odpipetiraj 1 ml vzorca slanice v 300 ml erlenmajerico, dodaj 50 ml 0.1N $\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ (s predhodno določenim faktorjem na 0.1N KMnO_4) in 3 ml H_2SO_4 1:1. Raztopina naj zavre, nato kuhaj 10 minut, ohladi in titriraj z 0.1N KMnO_4 do preskoka barve iz brezbarvne v rdečo.
Slepi vzorec pripravi po enakem postopku, uporabiš le reagente brez vzorca.
- RAČUN: $\text{g/l NaClO}_3 = (\text{slepi vzorec} - \text{ml } 0.1\text{N KMnO}_4) \times 1,773$